

**Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!**

LEDEN 2008

*Sola Scriptura – Jedině Pismo
Solus Christus – Jedině Kristus
Soli Deo Gloria – Jedině Bohu Sláva*

*Sola Gratia – Jedině Milostí
Sola Fide – Jedině Vírou*

OBSAH

Zamyšlení nad motivací	1
Co nás motivuje?	3
O toleranci a fundamentalismu	3
Jak se pozná Kristův učedník	13
Tolerance naruby	13
Vy jste sůl země	14
Myslíme to s životem vážně?	15
Chyba v současnej evanjelizácii	18
Církev – proč se plně vydat?	19
Význam utrpení v životě křesťana	26
Uzdravující láska realita vnitřních zranění	31
„Nebezpečí kreacionismu“	36
Poznámka redakce ZODu	38
Osudy českých exulantů	39
Vaše otázky	42
Napsali jste nám	43

ZAMYŠLENÍ NAD MOTIVACÍ

Za „dobré“ skutky do pekla?

Je tomu zhruba deset let, co jsem šel kempem jedné americké university, když jsem narazil na jednoho horlivě působícího kazatele. Na celé jeho kázání bych si dnes už jen těžko vzpomenu, ale jednu větu jsem si zapamatoval. Zněla přibližně:

Jestliže Bohu sloužíš, protože máš strach, abys neskončil v pekle, je pravděpodobné, že právě v pekle skončíš.

Ponechme stranou úvahy o tom, zda má uvedená věta absolutní platnost, ale zamysleme se nad tím, zda by se Pánu Bohu mohlo líbit, kdyby hlavní motivací naší poslušnosti v křesťanském životě byl skutečně strach z pekla. Mohl by nám k tomu pomoci následující myšlenkový experiment. Představte si, že byste vládli na pustém ostrově, kam byli odvezeni trestanci, nad kterými byste měli neomezenou moc. Navíc by se vám tyto trestance podařilo přesvědčit, že za odmítnutí poslušnosti je zavřete do klece, kterou budete spouštět do ohně. Co by se asi stalo? Pravděpodobně i ti nejbezohlednější zločinci by plnili bez zaváhání vaše rozkazy, ale žádnou lásku ani vděčnost by k vám necítili. Nejspíše by vás nenáviděli do morku kosti. Co z toho plyne? Člověk nepotřebuje mít proměněný charakter k tomu, aby plnil jakékoliv zadané příkazy ze strachu

2 ZÁPAS O DUŠI

před dostatečně hrozným trestem. Ze strachu by mohl zvládnout vyhábat se hříchům a konat skutky, které pokládá za dobré i někdo, kdo v nitru zůstává gaunerem a Bohem hluboko uvnitř stejně pohrdá. Nejeví se tedy před Bohem motivace strachem z pekla jako příliš nízká?

Podobný, i když opačně se jevíci případ může nastat, pokud by byl někdo motivován snahou zasloužit si svojí poslušností přibýtek v ráji. Opět příklad. Vyberte si třeba deset těch nejbezcharakternějších lidí, jaké jen budete schopni najít a nabídněte každému z nich miliardu korun výměnou za to, že budou po určitou dobu vést naprosto spořádaný život podle instrukcí, které jim dáte předem k nastudování. Můžete si být jisti, že i lidé těch nejhorších charakterů se budou snažit ochotně plnit vše, co po nich žádáte – samozřejmě ne kvůli vám, ale kvůli té miliardě. Vzpomínám si, jak nás kdysi v Chorvatsku zvali s úsměvem nějakí lidé abý, aby nás později nalákali na nějaké to jídlo a někdo k tomu trefně poznamenal:

Oni nezdou nás, oni zdou naše marky. (pozn. tehdy byla marka v Chorvatsku nejoblíbenější měnou)

Pro vidinu zajištěného života v přepychu, ať už tady na zemi nebo později v ráji, jsou lidé schopni udělat cokoliv a jsou ochotni přinést i značné oběti. Ovšem pokud by motivací křesťanského života měla být snaha zasloužit si, byť jen částečně, vstup do ráje, tak se znovu nabízí otázka:

Nejeví se Pánu Bohu taková motivace jako příliš přízemní?

Když spojíme obě výše uvedené motivace, dostaneme mocnou hnací sílu mnoha lidských životů v minulosti i současnosti. Jak se ovšem máme vyhnout tomu, abychom byli hnáni nízkými motivy, byť třeba k životu, který se navenek může jevit dobře? Máme snad přestat mluvit o pekle, aby se na něj pozapomnělo? Věřím, že rozhodně ne. Bible o pekle otevřeně hovoří a

těžko lze hlásat evangelium, aniž bychom zmínili peklo. Je třeba vysvětlit, v jakém stavu je padlý člověk a co v Božích očích zasluhuje, aby bylo možné ocenit záchranu skrze oběť Ježíše Krista. Špatné motivy však mohou být vyvolány, pokud se hovoří ve smyslu,

když budeš neposlušný, tak skončíš v pekle.

Pokud tomu někdo uvěří, tak nebude hřešit jen proto, aby neskončil v pekle. Ale potřebuje na to být vlastně člověk křesťan? Což taková motivace není podstatou většiny nekřesťanských náboženství? Myslím, že jádro věci vystihl někdo, kdo definoval, čím se liší všechna náboženství od křesťanství:

Ve všech náboženstvích konají lidé dobré skutky proto, že věří, že si za ně zaslouží spásu, zatímco křesťané konají skutky z vděčnosti za spásu, kterou už v Ježíši Kristu mají.

Křesťanství je tedy pravým opakem všech náboženství světa! Vděčnost za záchranu obětí Pána Ježíše Krista – to je ta jediná a pravá motivace, která se Bohu líbí!

Věřím, že je užitečné, abychom se zamýšleli nad tím, co nás motivuje, protože je poměrně snadné přestat se spoléhat na Boží milost a začít spoléhat sám na sebe. Svědčí nám o tom list Galatským. A není divu – vždyť žijeme ve světě, který funguje na zcela jiném principu než evangelium. Našel by se snad zaměstnavatel, který by dal někomu výplatu na deset let dopředu s tím, že onen zaměstnanec pro něj bude z vděčnosti celou dobu pracovat? Myslím, že nenašel, protože žádný zaměstnavatel nedovede proměnit charakter člověka. Bůh to ovšem dovede, a tak můžeme být v Ježíši Kristu uschopněni k tomu, abychom Bohu sloužili z čistých motivů. Připouštím, že náš výkon nemusí být vždycky kdoví jaký, ale věřím, že před Bohem má větší cenu toho udělat méně z dobrých motivů než více ze špatných motivů.

Mějme na paměti, že je psáno, že bez Ježíše Krista nemůžeme činit nic. Pokud neseme ovoce, které se líbí Bohu, je to jen díky Němu.

♦ *Já jsem vinný kmen, vy jste ratoles-ti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojně ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic. (J 15,5)*

– Radovan Hrynek –

CO NÁS MOTIVUJE?

Proč křesťané nevydají během těch pár let, které nám Bůh určil ke službě, celé své srdce? Mohou k tomu mít mnoho důvodů, ale jádrem problému je, že jim chybí opravdová motivace. Co nás motivuje, abychom Bohu sloužili? Především to, že si stále připomínáme Jeho převelikou milost, kterou nám prokázal na kříži. Vždyť to je to nejdůležitější, o čem náš pozemský život je.

– Steve Cole –

O TOLERANCI A FUNDAMENTALISMU

O vzájemné snášenlivosti, respektu a ohleduplnosti

I. Co je to tolerance?

Tolerance je velmi ošidné a zavádějící slovo. Kdykoliv se setkáme s jakýmkoliv diskutabilním námětem, bude vždy rozumné nejprve definovat (vymezit) pojmy, o nichž je řeč. Především tak častému nedorozumění a často zbytečnému nepochopení, protože každá strana má na mysli něco jiného. Jak čeština trefně říká – jeden mluví o voze a druhý o koze. Slovník cizích slov tolerance definuje následovně:

1. Schopnost přijímat jiné pohledy na jistou věc, v jakékoliv oblasti. Náboženské, politické, vědecké, společenské atd.

2. Schopnost snášet někoho, kdo je provokující, popouzející atd.

3. Schopnost vzdorovat nepříznivým účinkům počasí, nemocí, lidí;

4. Povolená odchylka od normy.

Být tolerantní rozhodně neznamená, že přijímáme všechny názory za správné, nebo že by měly všechny stejnou váhu. Tolerantní člověk nebere názory jiným lidem, třebaže s nimi nemusí ve všem souhlasit. Může je dokonce i považovat za scestné, nevědecké, nedokazatelné, překonané, nesmyslné atd. I když diskuse na sporné téma nikam nepovede, nebude mít nemístné poznámky, protože ctí důstojnost každého člověka.

Tolerance neznamená, že všechny názory na jistou, ještě plně neodhalenou, neprobádanou a nevyzkoušenou věc jsou si rovny. Kdyby si byly rovny, potom by bylo nemožné zastávat jakýkoliv názor. Kdyby si všechny názory byly rovny, potom by byl každý názor pravdivý, a proto stejně nehodnotný – což je, snad se na tom všichni shodneme, nemyslitelné a nesmyslné! Pouze třibením, prověřováním a srovnáváním různých názorů, které mají rozličné hodnoty, se můžeme přibližovat skutečnosti. Jestliže v klidu, míru a pokoji zvážíme názory druhé strany, potom by i druhá strana měla podobným způsobem vyslechnout nás. Jakákoliv názorová konfrontace, kde jeden účastník znevažuje druhého, ukazuje, že již nejde o věc sporu, ale o to, jak znevažující strana chce upozornit na „křizi myšlení“ znevažované strany a tak sebestředně upozornit na svoji vlastní „myšlenkovou nadřazenost!“ Jinak řečeno, otázka duchovní tolerance nebo netolerance se vůbec netýká věci názoru, nýbrž úcty k druhému člověku a patří spíše do morální kategorie všeobecných mezilidských vztahů. Tedy nedostatek úcty bychom měli hodnotit jako důkaz netolerance. Jen takový názor můžeme označit za netolerantní, který podmiňuje likvidaci, pronásledování a omezování osobní svobody druhého.

Jestliže věřím, že všichni lidé, kteří nevloží své hříchy na Pána Ježíše Kris-

4 ZÁPAS O DUŠI

ta, který je zastoupil v potrestání, budou trávit věčně daleko od Boha, kde bude pláč a skřipění zubů, čímž nikoho neponižují, nepronásledují ani neomezují; a někdo mne pro tuto víru označí za netolerantního fundamentalistu, potom netolerantní nejsem já, ale on. Kdyby byl tolerantní, neobvinil by žádného člověka z netolerance pro jeho víru, s kterou navíc ani nesouhlasí. To platí oboustranně.

Křesťané jsou často obviňováni, že svojí biblickou vírou v jedinečnou, zástupnou oběť Ježíše Krista „upírají“ spasení Židům, muslimům, buddhistům, hinduistům atd., protože ti všichni mají svoje víry, které jsou sice jiné, ale stejně jedinečné... Taková kritika sice představuje na jedné straně rádobu tolerantní náboženský postoj, na straně druhé ale od křesťanů netolerantně vyžaduje, aby svoji víru omezili a přehodnotili, aby nevěřili Pismu, které říká, že:

◆ *V nikom jiném není spásy – na světě není lidem dáno jiné jméno, v němž bychom mohli být spaseni!* (Sk 4:12)

Křesťané nemohou nikomu spásu upírat, protože ji neudělují. Křesťané spásu skrze Krista pouze zvěstují. Svět je biblickou zvěstí znepokojen, protože v hloubi duše tuší, že by křesťanská věrouka mohla mít pravdu. Nejistota, kdyby byla biblická zvěst pravdivá, není světu příjemná. Lidé ze světa proto reagují emotivně, ne věcně. Křesťan nemůže přece nikoho spasit ani odsoudit do záhuby. Konečný soud nepatří člověku, ale Bohu. Křesťan nikoho neohrožuje ani neomezuje, proto není na místě jej obvinít z netolerance. Věrouky jiných náboženství, kromě islámu, nejsou napadány vůbec. Nejsou totiž pro svět tak nepřijemné. Svět se obává posledního Božího soudu, proto se jej snaží ze všech sil popřít. Nenávisť Kristova učení svět přenesl na jeho nositele – křesťany a proto je obviňuje z netolerance:

◆ *Když vás bude svět nenávidět, vězte, že mě [moje učení] nenáviděl*

dříve než vás. Kdybyste patřili světu, svět by miloval, co je jeho. Vy však světu nepatříte, neboť jsem vás ze světa vyvolil, a proto vás svět nenávidí. (Jan 15:18-19)

Tolerance, i ta duchovní, přece znamená přijímat důstojnost člověka bez ohledu na to, že jsou mi jeho názory cizí. Proto není moudré vyhledávat konfrontaci v bodech, které se mohou stát zdrojem konfliktu, či ponižování.

◆ *Vyhýbej se mladické prudkosti, usiluj o spravedlnost, víru, lásku a pokoj s těmi, kdo vzývají Pána z čistého srdce. Nepouštěj se do hloupých sporů, v jakých si libují nepoučení lidé; víš, že vedou jen k hádkám. Služebník Kristův se nemá hádat, nýbrž má být laskavý ke všem, schopný učit a být trpělivý. Má vlídně poučovat odpůrce. Snad jim dá Bůh, že se obrátí, poznají pravdu a vzpamatují se z d'áblových sporů, do kterých se dali polapit, když podlehli jeho vůli.* (2 Timoteovi 2:22-26)

Proto je důležité hledat k sobě cestu a vzájemně se poznávat. Podělme se v lásce o to, v co věříme.

II. Jak vymezujeme hranice tolerance v duchovním světě?

Zde odkazují na článek „Uctívají monoteisté stejného Boha?“ ZOD 81, str. 10. V duchovním světě můžeme hranice vymezit následovně:

- Kolik je bohů?
- Je Bůh omezen nebo není? Jsou bozi omezení nebo nejsou?
- Je nebo není Bůh součástí stvoření?
- Zasahuje Bůh do stvoření?
- Promlouvá Bůh k člověku první? (Volá nejprve Bůh lidi, nebo lidé Boha?)

Podle kladných či záporných odpovědí na výše uvedené otázky se názory na Boha(y) omezí na systém sedmi základních, fundamentálních teologií, jež mají sice stejnou podstatu, ale nesmírnou pestrost odstínů a barev.

III. Co je to křesťanský fundamentalismus? Je netolerantní?

Podobně jako jsme vymezili pojem *tolerance* (v článku I.) vymezme si pojem *fundamentalismus*.

Fundament je jednoduše *základ* nebo *podstata*. Fundamentalní je tedy *základní, zásadní, podstatný, hlavní...* pohled na věc. Fundamentalismus je *konzervativní lpění na původních myšlenkových základech*. Zhroucení komunikace, nejen jazykové, mezi Bohem a lidmi, mezi lidmi samotnými (Adamem a Evou), byl prvním důsledkem pádu člověka.

Jazyk je souhrn velmi křehkých idiomů. Když dva řeknou totéž, není to totéž. Fundamentalismus je tedy často chápán jako synonymum pro netoleranci, teologickou zaostalost, zpátečnictví, strnulost a fanatismus. Fundamentalismus, ať se týká čehokoliv, má dnes hanlivý nádech. Jak došlo k vyprázdnění a degradaci tohoto pojmu, který by měl být, mluvnicky vzato, pojmem neutrálním? Co je na těchto pojmech hanlivého? Pokud je chápán správně, ve svém původním smyslu, tak uvidíme, že vůbec nic.

Pro biblické fundamentalisty je Písmo alfou a omegou víry. Nemohou opustit fundamenty, tj. základy evangelia, protože by potom museli stavět na jiných základech než na Kristu, což činí všechna náboženství, světské filozofie a materialistické ideologie.

Biblický fundamentalismus nezaručuje bezchybný výklad Písma, protože nikdo nemá plně poznání. Stojí však na axiomu, že veškeré Písmo bylo vdechnuto Duchem Božím (2Tm 3:16). Pokud se verbální inspirace Písma týká – základy křesťanské víry stojí na prvních jedenácti kapitolách Genesis, z nichž ten nejzávažnější fakt je, že první člověk, Adam, se nevyvinul ze zvířat, ale byl přímo stvořen Bohem,

- ◆ ...*kteřý byl [syn] Enoše, který byl [syn] Seta, který byl [syn] Adama, který byl Boží [Tedy ne z lidského otce] (Lk 3:38).*

Pokud toto neplatí, pak nemůže být ani skutečný člověk a Bůh – Ježíš Kristus. Bez prvního člověka, Adama od Boha, a posledního Adama, Boha, tj. Ježíše Krista, celé křesťanství, podle biblických fundamentů, padá:

- ◆ *Jak je psáno: „První člověk, Adam, se stal živou duší,“ ale ten poslední Adam se stal obživujícím duchem. (1K 15:45)*

Nebo:

- ◆ *Jako skrze [jednoho] člověka [Adama] přišla smrt, tak skrze člověka [Ježíše Krista] přišlo zmrtvýchvstání. Jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni ožijí. (1K 15:21)*

Biblické poselství tedy podmiňuje vzkříšení člověka skrze ukřižovaného Krista pouze na základě, že smrt zachvátila vše živé teprve až následkem Adamova pádu. To je, chcete-li, fundamentalismus ve své podstatě i z pohledu na otázky kreace a evoluce. To, že byl Adam přímo stvořen Bohem, a že před ním neexistovala smrt jistě neodpovídá moderním představám o evolučním vývoji druhů. Konzervativní výklad však nedovoluje nakládat s výše uvedenými biblickými texty tak svobodomyšlně, jako liberální. Ten setrvává, v otázce stvoření, ve shodě se světem. Mají-li svět a liberální teologové v tomto pravdu, potom je biblické křesťanství mrtvé – je bez Krista, vzkříšení a naděje!

IV. Jaké základy (fundamenty) vymezují evangelikální křesťanství?

Před několika léty mi jeden mladý muž, který měl jen krůček k doktorátu z teologie, řekl, že nemá rád fundamentalisty a že celý fundamentalismus dělá křesťanství medvědí službu. Ve většině případů zjistíte, že i mezi křesťany jde o pojmové nedorozumění. Pokusím se nepřesně, ale v zásadě věrohodně, připomenout náš rozhovor otázkami, které jsem mu položil. Jejich seznam jsem postupně rozšířil o další věroučné otázky, s nimiž se většina křesťanů dříve nebo později setká. Jsou očíslovány a vyištěny kurzívou.

6 ZÁPAS O DUŠI

K ujasnění přidávám podpurné verše a stručný komentář. Podobné rozhovory často vedu s křesťany, kteří vidí Písmo trochu jinak než já. Odpovědi na otázky odhalí mnohé o osobní víře člověka:

1. Věříte, že veškeré biblické slovo bylo vdechnuté Duchem Božím? Jinými slovy, věříte v bezchybnost Bible? – ANO.

◆ *Veškeré Písmo je vdechnuté Bohem a je nanejvýš užitečné. Vyučuje nás a usvědčuje, napravuje a vychovává ve spravedlnosti, ... (2Tm 3:16)*

Tento verš podmiňuje celý tzv. fundamentalismus:

(a) Kdo věří, že veškeré Písmo je vdechnuté Bohem, stojí plně na základech Bible. Fundamentalisté mohou a často Písmo také vykládají rozdílně. Přesto, patří do stejné množiny, pokud jde o inspiraci Písma. Proto jsou rozhovory uvnitř této skupiny možné a nutné.

(b) Kdo věří, že autorem jistých oddílů Bible je Bůh a zbytek je dílo člověka, kterému můžeme, ale také nemusíme důvěřovat, je „svobodomyšlným bohoslovcem“, je „liberálním teologem“. Má totiž svobodu (libertas), že podle autorství, které sám posoudí, označí co je závazná pravda, a ostatní přijímá podle svého uvážení. Taková teologie se zredukuje do relativních „pravd“, jež mohou být přijímány pouze vlastní zkušeností a citěním. Proto je tato skupina věřících obvykle nejmotivnější ze všech.

(c) Ten kdo věří, že autorem celé Bible je pouze člověk, nemá co řešit. Veškeré Písmo může být kdykoliv a na kterémkoliv místě zpochybněno. Pro takového člověka je Bible starověké literární dílo, kterému přisuzuje jen jistou filosofickou náboženskou hodnotu.

[Další čtení může být smysluplné pouze pro čtenáře z množiny (a). Čtenáře z množin (b) a (c) zvu ke zvážení, tedy tolerantnímu přístupu, který staví na předpokladu, že – *Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha...* (2Tm 3:16)]

2. Věříte, že všechno, co existuje, živé či neživé, viditelné nebo neviditelné bylo stvořeno Bohem? – ANO

◆ *...a přísahou při tom, který je živ na věky věků, který stvořil nebesa, moře a všechno, co je v nich, potvrdil, že lhůta je u konce; (Zj 10:6)*

◆ *Všechno povstalo skrze ně [Slovo – Syn Boží] a bez něho nepovstalo nic, co jest. (J 1:3)*

Ježíš potvrdil platnost 1. Mojžíšovy knihy, totiž, že Adam a Eva byli od počátku stvořeni jako muž a žena, tedy jako hotoví lidé, a že v žádném případě nebyli konečným produktem dlouhodobého evolučního vývoje od uhlovodíků přes aminokyseliny, lidoopy až k lidem:

◆ *Odpověděl jim [Ježíš]: Nečetli jste, že Stvořitel od počátku „muže a ženu učinil je“? (Mt 19:4)*

Tento kreační fundament křesťanství určuje odpovědi na otázky, jež se týkají manželství, sexuálního zaměření, hodnoty lidského života, tolerance, atd.

3. Věříte, že jsou všichni lidé hříšní následkem Adamova neuposlechnutí, a že mzdou Adamova hříchu je smrt, jež zachvátila všechny? – ANO

◆ *Hřích přišel na svět skrze jediného člověka a s hříchem přišla smrt. Smrt se pak rozšířila na všechny lidi, poněvadž všichni zhrěšili. (Ř 5:12)*

Lidé, kteří úplně nebo částečně zpochybňují Bibli, jsou často překvapeni tím, že smrt není evolučním nástrojem, ale přímým následkem Adamova hříchu a Božího prokletí. Historické zotročení lidstva hříchem a smrtí skrze provinění jednoho konkrétního člověka – Adama, je nezbytnou podmínkou ke spasení, tj. vysvobození z hříchu a smrti, skrze jediný spravedlivý čin jednoho člověka – Ježíše Krista.

◆ *Odměnou hříchu je totiž smrt, ale Božím darem je věčný život v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Ř 6:23)*

◆ *Ano, skrze jediné provinění přišlo na všechny lidi odsouzení. Stejně tak ovšem skrze jediný spravedlivý*

čin přišlo na všechny lidi ospravedlnění a život. (Ř 5:18)

- ◆ Jako skrze člověka [Adama] přišla smrt, tak skrze člověka [Ježíše Krista] přišlo zmrtvýchvstání. (1K 15:21)

4. Věříte, že člověk je duchovně mrtev, nemůže chápat věci Božího Ducha, proto náprava musí přijít od Boha a ne od člověka? – ANO

- ◆ Přirozený člověk nemůže přijmout věci Božího Ducha; jsou mu bláznovstvím a nemůže je chápat, protože se dají posoudit jen Duchem. (1K 2:14)

- ◆ ...nikdo není rozumný, není, kdo by hledal Boha; (Ř 3:11)

Přirozený člověk, který spoléhá jen sám na sebe, nemá Ducha Božího, má jen dech (psuchikos), a proto není schopen pochopit podstatu Boží milosti, ani přijmout spásu. Potřeba spasení mu připadá jako bláznovství pro slabé a intelektuálně zaostalé.

- ◆ Nikdo ke mně nemůže přijít, pokud ho nepřítáhne můj Otec, který mě poslal; já ho pak vzkrším v poslední den. (J 6:44)

- ◆ Já jsem si vybral vás, ne vy mě. Ustanovil jsem vás, abyste šli a nesli ovoce a vaše ovoce aby zůstalo; (J 15:16a)

Jak vidíme, je to Bůh, kdo uvádí do pohybu spasení i lidskou touhu po něm. Přirozený člověk po spásě netouží a je neschopen takovou touhu v sobě vyvolat, protože bez Božího zásahu zůstává duchovně mrtev.

- ◆ Bůh sám totiž ve vás působí, abyste nejen chtěli, ale i dělali, co se mu líbí. (Fp 2:13)

Člověk sám od sebe totiž nemůže pro své spasení nic dobrého udělat (podle Boží, ne lidské definice dobroty).

- ◆ Já jsem vinná réva a vy ralestí. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce; beze mě nedokážete nic. (J 15:5)

To je fundamentální stanovisko věřících k učení biblické spásy. Boží svrchovanost v otázkách spasení přirozeného člověka provokuje a často odpuzuje.

5. Věříte, že Bůh od věčnosti ustanovil vykoupení svého lidu skrze Ježíše Krista? – ANO

- ◆ až přivede časy k naplnění, shromáždí všechno na nebi i na zemi do jednoty v Kristu. (Ef 1:10)

- ◆ V něm [Ježíši Kristu] nás vyvolil ještě před stvořením světa, abychom před ním byli svatí a bezúhonní v lásce. Ve své laskavé vůli nás předurčil, abychom skrze Ježíše Krista byli přijati za jeho vlastní [in adoptionem filiorum per Iesum Christum in ipsum]. (Ef 1:4-5)

Bůh na svém lidu a jeho adopci, na jeho osvojení, pracoval již před stvořením světa. Adoptivní rodiče také zařizují předem všechny administrativní náležitosti, aniž by adoptované dítě mělo tušení, že se na jeho záchraně, totiž na právním uznání synovství se všemi právy a výsadami, včetně dědických, někde pracuje.

6. Věříte, že k Bohu, spásu a věčnému životu, vede jen jedna cesta a ta cesta je Ježíš Kristus? – ANO

- ◆ A to je ten věčný život – aby poznali tebe, jediného pravého Boha, a toho, jehož jsi poslal, Ježíše Krista. (J 17:3)

Nebo:

- ◆ Ježíš je ten kámen, který jste vy stavitele odmítli, ale on se stal kamenem úhelným. V nikom jiném není spásy; není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni. (Sk 4:11-12)

Tento bod je kamenem úrazu pro Židy a bláznovství pro svět (viz. 1K 1:23). Jak se někdo opovažuje tak netolerantně tvrdit, že Ježíš je ten jediný prostředník k Bohu, ta jediná cesta k věčnému životu, a jiná už není?

- ◆ Je přece jediný Bůh a jediný prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš, který dal sám sebe jako výkupné za všechny lidi. Toto svědectví přišlo v pravý čas... (1Tm 2:5-6)

8 ZÁPAS O DUŠI

Z Písma víme, že Ježíš je ten jediný prostředník, tj. ten jediný kněz, lépe velekněz, který se stal konečnou obětí za hřích a jehož kříž byl také tím posledním oltářem. Jak můžeme upírat miliardám lidí jiné prostředníky? Jak se opovážujeme tvrdit něco takového, co uráží všechny, kdo s námi nesdílí naši víru a náš osobní vztah k Ježíši Kristu? Znovu opakují, nikomu nic neupíráme – právě naopak, všem Krista nabízíme. Nemůžeme upírat něco, co neudělujeme. Je to snad znak netolerance, že věříme něčemu, co nepochází z nás a co jsme vírou přijali? Jestliže lidé jiného přesvědčení chtějí něco napadnout, měli by napadnout samotné biblické Písmo, jehož fundamentální učení a informace pouze sdělujeme. Právě o to se mnozí snaží ze všech sil. Celkem úspěšně představují Bibli jako moudré literární dílo starověku, kterou máme přijímat se stejně shovívavým vztahem jako jiné antické spisy.

7. Věříte, že se Bůh, Ježíš Kristus, musel stát člověkem, tj. posledním Adamem, aby všichni, kdo v Adamovi umírají, mohli v Kristu žít a být vzkříšeni k věčnému životu? – ANO

♦ *Jako skrze [jednoho] člověka [Adama] přišla smrt, tak skrze člověka [Ježíše Krista] přišlo zmrtvýchvstání. Jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni ožijí. (1K 15:21)*

♦ *Jak je psáno: „První člověk, Adam, se stal živou duší,“ ale ten poslední Adam [Ježíš Kristus] se stal obživujícím duchem. (1K 15:45)*

Lidé často namítají, že nemohou trpět za Adamův hřích. Děti přece nemohou být trestány za viny rodičů. Jistě, zdá se to být nespravedlivé, že činem jednoho – Adama, všichni umíráme; ale stejně nezasloužené je, že činem jednoho – Ježíše Krista, všichni, kdo jsou v něm, byli znovuzrozeni z Ducha a budou vzkříšeni k věčnému životu. Kdo považuje Boží rozhodnutí v otázkách pádu a spasení za nespravedlivé vlastně říká, že ví více než Bůh, a proto se nechce

podřídít něčemu s čím nesouhlasí. Odpovědi na otázky pádu a spasení však Bůh neponechal ani náhodě ani člověku, vyhradil je Sobě:

♦ *...Poslal svého vlastního Syna, aby se vypořádal s hříchem v těle, jaké má hříšný člověk. Na tomto těle odsoudil hřích, ... (Ř 8:3b)*

Ten, který byl za nás obětován, musí být stejné podstaty jako my, které zastupuje. Fundamentalisté vírou přijímají, že Adam a Kristus jsou zastupujícími představiteli jednoho lidství.

8. Věříte, že člověk, Ježíš Kristus, aby byl Bohem, musel být počat mocí Božího Ducha, protože jinak by byl jen obyčejný hříšný muž, jako každý smrtelník? – ANO

♦ *Anděl jí odpověděl: „Sestoupí na tebe Duch svatý a moc Nejvyššího tě zastíní; proto i tvé dítě bude svaté a bude nazváno Syn Boží....“ (Lk 1:35)*

Ačkoliv Ježíš Kristus měl lidské tělo, jako má hříšný člověk, byl bezhříšný, byl svatý. Kdyby jeho otec byl přirozený hříšný muž, potom by Ježíš byl jen přirozeným hříšným člověkem. Doufat, že z tělesné a duchovní smrti může vysvobodit pouhý učitel, tedy přirozený hříšný člověk, se rovná prokletí:

♦ *Toto praví Hospodin: „Proklet buď muž, který doufá v člověka, opírá se o pouhé tělo a srdcem se odvrací od Hospodina. ...“ (Jr 17:5)*

Bílý papír může být začerněn, černý nemůže, protože už je černý. Bezhříšný se může stát hříchem za nás, hříšný se stát hříšným za nás nemůže, protože už hříšný je.

9. Věříte, že Marie, matka jeho lidství, musela být panna, aby to bylo zřejmé znamení, že Kristus, Spasitel, nebyl počat přirozeným, ale nadpřirozeným způsobem? – ANO

♦ *Mezi tebe a ženu položím nepřátelství, i mezi símě tvé a símě její. Ono ti rozdrtí hlavu a ty jemu rozdrtíš patu. (Gn 3:15)*

Ježíš byl geneticky po Marii plným člověkem. Jeho lidství pocházelo z lidského, Mariina semene (ovum). Jeho Božství pocházelo ze semene Ducha Božího:

♦ *Proto vám dá znamení sám Panovník: Hle, dívka [almah] počne a porodí syna a dá mu jméno Immanuel (to je S námi Bůh). (Iz 7:14)*

Přestože *almah* může mít i význam mladé dívky, Matouš 1:23 toto slovo jasně interpretuje jako panna – *parthenos*. Kdyby přirozeným způsobem počala mladá dívka, nebylo by to žádné výjimečné znamení, protože početí je u mladých žen stejně přirozené jako smrt u starých lidí. Mariino panenství je naprosto fundamentální pro křesťanskou víru. Bez něj bychom opět doufali jen v člověka a nadále bychom zůstávali v prokletí zákona.

10. Věříte, že Kristus nezrušil, ale naplnil mojišovský Zákon, a tak Jeho lid, který je v Kristu skryt, Zákon pozíčně zachovává? – ANO

♦ *Nyní tedy, budete-li mě skutečně poslouchat a dodržovat mou smlouvu, budete mi zvláštním vlastnictvím jako žádný jiný lid, třebaže má je celá země. Budete mi královstvím kněží, pronárodem svatým. To jsou slova, která promluví k synům Izraele. (Ex 19:5-6)*

Nikdo, ani Izrael, nemohl dodržet smlouvu, která odhalovala hříšnost člověka a proto sloužila smrti. Pouze bezhříšný člověk Ježíš a Bůh Kristus, mohl tato slova naplnit. Proto řekl:

♦ *Nemyslete si, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky. Nepřišel jsem je zrušit, ale naplnit. (Mt 5:17)*

Všichni, kdo jsou v Kristu pokřtěni, skryti, uschováni a oblečeni se stali tím, co Bůh slíbil starozákonním Izraelitům. Křesťané pozíčně přebývají v Kristu a Kristus jim u Boha vydobyl zaslíbené postavení:

♦ *Vy však jste „rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu“, abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal*

ze tmy do svého podivuhodného světla. (1Pt 2:9)

Biblický fundamentalismus učí, že lidé v Kristu jsou svatý národ. To není pycha, to je chlouba v Kristu, ne v sobě. Přirozený člověk se může chlubit jen sám sebou a to vede k záhubě.

11. Věříte, že Kristus na sebe vzal všechny hříchy svého lidu, a byl za ně Otcem potrestán, jako by je sám spáchal? – ANO

Ježíš Kristus nesl hříchy svého lidu. Peklo, které vytrpěl za všechny ty, kdo jsou v něm skryti, tj. pokřtěni, bylo tím nejstrašnějším, čím musel Boží syn projít:

♦ *Kolem třetí hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eli, Eli, lama sabachtani?“, to jest: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?“ (Mt 27:46)*

Ježíš nesl hříchy svého lidu, ze všech národů celého světa. Na kříži byl odloučen od Otce i Ducha! Svoje opuštění od svého Otce přirovnal ke znamení proroka Jonáše:

♦ *Jako byl Jonáš v bříše mořské obluďy tři dny a tři noci, tak bude Syn člověka tři dny a tři noci v srdci země. (Mt 12:40)*

Přečtěte si Jonáše, jeho pekelný děs v útrobách mořské velké ryby. Zde jen jedna ukázka:

♦ *Sestoupil jsem ke kořenům horstev, závory země se za mnou zavřely navěky. Tys však vyvedl můj život z jámy, Hospodine, můj Bože! (Jonáš 2:7)*

Celým světem zpochybňovanou událost, jež proběhla v čase a prostoru, totiž, že Jonáš byl v bříše mořské obluďy, používá Pán Ježíš Kristus jako fyzický předobraz svého reálného duchovního utrpení, kdy nesl hříchy za nás fundamentalisty, kteří tomu opravdu věříme. Jestliže Jonáš nebyl v bříše velké ryby, potom Kristus nebyl místo nás v pekle, nezastoupil nás v potrestání a nenesl pekelná muka, která právem náleží nám. Jestliže Jonáš je jenom mýtus, budeme si muset po

10 ZÁPAS O DUŠI

smrti, po celou věčnost, odpýkávat svůj trest v pekle sami. Tak silně nás Kristus spojuje s fundamenty víry, které si nesmíme nechat zpochybnit a podkopat ani ateisty z množiny (c), ani liberálními teology z množiny (b) o nichž jsme se zmínili v 1. otázkce. Znovu vidíme, že jinou, než fundamentalistickou naději nemáme:

- ◆ *On toho, který byl bez hříchu, učinil hříchem kvůli nám, abychom se my v něm stali Boží spravedlností. (2K 5:21)*

12. Věříte, že nás, kdo jsme pokřtěni v Krista, kdo jsme se do něj oblékli, již Bůh-Otec vidí čisté? – ANO

- ◆ *A proto již není žádné odsouzení pro ty, kdo jsou v Kristu Ježíši – pro ty, kdo nežijí podle těla, ale podle Ducha. (Římanům 8:1)*

Protože jsme oblečeni v Krista, vše co dělá On, děláme v něm. V něm máme poziční spravedlnost a čistotu, protože On je čistý. Naše chlouba a jistota je On, ne my. To je kristocentrická pozice, která nám dává nové možnosti. Neumíme létat ani cestovat rychlostí 1000 km/h, neumíme přežít ve výšce 10 km, ale stačí, abychom nastoupili do letadla, abychom se do letadla „oblékli“ a začneme pohybově kopírovat vše co dělá letadlo, protože jsme v něm. Kdo je v Kristu, je nový člověk, který stojí před Bohem oděn do Kristova „šatu“ a kopíruje vše co dělá On.

13. Věříte, že Kristus vstal z mrtvých? Věříte, že jsme s ním byli vzkříšení, a že v něm byl také pohřben náš starý člověk? – ANO

- ◆ *A jestliže nebyl vzkříšen Kristus, pak je naše kázání k ničemu; celá vaše víra je k ničemu! (1K 15:14)*

Pochybnosti o vzkříšení Krista jsou stejně staré jako samo vzkříšení. Jestliže nás liberální teologie nahlodala a máme o Kristově vzkříšení pochybnosti, neočekávejme ani svoje vzkříšení:

- ◆ *Nebyl-li však Kristus vzkříšen, je vaše víra marná, ještě jste ve svých hříších, a jsou ztraceni i ti, kteří zesnuli v Kristu. Máme-li naději*

v Kristu jen pro tento život, jsme nejubožejší ze všech lidí! (1K 15:17-19)

V něm umíráme, v něm je pohřben náš starý člověk, v něm jsme ukřižováni, v něm vstáváme z mrtvých ... pozičně jej kopírujeme.

- ◆ *Spolu s ním nás vzkřísil a posadil na nebesích v Kristu Ježíši, (Efezským 2:6)*

Víra, která nevězí v Kristu je z biblického, fundamentálního pohledu marná! Můžeme být tisíckrát pokřtěni, můžeme se modlit bez ustání, odvolávat se na církevní autority, pusty a obětovat se za dobro lidstva, nejsme-li však oblečeni v Krista spějeme do záhuby. Naopak, pokud jsme v něm, v něm je pohřben náš starý, přirozený člověk, v něm jsme ukřižováni, v něm vstáváme z mrtvých. Z toho plynou dalekosáhlé důsledky:

- ◆ *Křtem jste spolu s ním pohřbeni; vírou v moc Boha, který ho vzkřísil z mrtvých, jste spolu s ním vzkříšeni. (Ko 2:12)*

Naše znovuzrození z Ducha, tj. víra v zástupnou oběť Ježíše Krista za naše hříchy, Písmo nazývá *prvním vzkříšením*, což je propojení našeho ducha s Duchem Božím. To druhé, tělesné vzkříšení, stále očekáváme. Vězte, že to první vzkříšení, které máme, pokud jsme v Kristu, již za sebou, je větší zázrak, než to druhé tělesné vzkříšení!

14. Věříte, že je Kristus hlavou svého těla, a jeho tělo jsou všichni ti, kdo jsou v Něm, a to tělo se nazývá církev, chrám Boží, nebo také nevěsta Beránkova? – ANO

- ◆ *Proto se raduji, že nyní trpím za vás a to, co zbývá do míry utrpení Kristových, doplňuji svým utrpením za jeho tělo, to jest církev. (Koloským 1:24)*

- ◆ *Kdokoli ničí Boží chrám, toho zničí Bůh, neboť Boží chrám je svatý, a to jste vy. (1 Korintským 3:17)*

- ◆ *A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. (Zj 21:2)*

Bible definuje chrám jako místo, kde přebývá Bůh. V křesťanech přebývá Duch Boží, proto je celá církev, tj. všichni kdo jsou v Kristu, Boží svatý chrám.

15. Věříte, že se Kristus vrátí podruhé? – ANO

Jeho příchod uvidí každý. Nikdo nebude pochybovat, že Jeho den již nastal:

◆ *Příchod Syna člověka nastane jako blesk – rozzáří oblohu od východu až na západ. (Matouš 24:27)*

Ty, kdo nejsou skryti v Kristu budou kvilet, uvědomí si přicházející soud:

◆ *Tehdy se na nebi objeví znamení Syna člověka a tehdy budou všichni pokolení země kvilet a spatří Syna člověka přicházet na nebeských oblacích s velikou slávou a mocí. (Matouš 24:30)*

Ti, kdo v Kristu jsou skryti, budou shromážděni anděly před svého Pána a tak s ním zůstanou na věky (1K 15: 51-58; 1Te 4:13-18):

◆ *A on pošle své anděly s hlasitou polnicí a ti shromáždí jeho vyvolené ze čtyř světových stran, od jednoho konce nebe až po druhý. (Matouš 24:31)*

Jeho příchod bude náhlý, jako když potopa pohltí Zemi:

◆ *Stejně jako ve dnech před potopou jedli a pili, ženili se a vdávaly se až do dne, kdy Noe vešel do archy, a niče ho si nevšimli až do chvíle, kdy přišla potopa a všechny smetla, tak to bude i při příchodu Syna člověka. (Mt 24:38-39)*

Ježíš Kristus se zde odvolává na celosvětovou potopu, kterou popírají všichni z množiny (c) a mnozí z množiny (b) jak je uvedeno v 1. otázce. Neočekávanost, rychlost a úplnost potopy přirovnal ke svému druhému příchodu. Nebyla-li náhlá potopa, která smetla všechny, potom nebude ani jeho náhlý a neočekávaný druhý příchod. Kdyby byla potopa jen lokální záležitost, potom by i jeho druhý příchod měl jen lokální rozsah, někde v Mezopotámii a zbytek

světa by takovou událost ani nezaznamenal. Ježíš bere Mojžíšovo svědectví veskrze fundamentálně. Liberální teologové často popírají jak Mojžíšovo autorství Genesis, tak zatopení celého zemskeho povrchu.

Před druhým příchodem Ježíše Krista ve slávě bude svět fungovat tak „normálně“, že většina lidí nebude připravena. Svět bude mít bohaté i chudé, zemětřesení i pevnou půdu pod nohama, záplavy i sucha, oteplování i ochlazení, války i příměří, hojnost i bídu, technologický rozvoj i zaostalost... Tak jako před potopou si niče ho nevšimli a zkáza přišla náhle, tak stejně nečekaný bude 2. Kristův příchod. Tato Země Boží mocí (třeba Bůh použije i politický diktát vládců), přetrvá a přežije veškeré naše znečišťující údery dokud se Kristus nevrátí. Vratí se přece na Zemi, kde budou svatby, děti, jídlo a pití. Kristus se nevrátí, když jej budou všichni očekávat, vrátí se, až nebude vůbec očekávan.

16. Věříte, že budou tělesně vzkříšeni všichni mrtví, jedni v oslaveném těle a druzí, kteří v Kristu nepřebývali, budou souzeni a uvrženi na věčnost do ohnivého jezera, daleko od smyslu bytí, daleko od Boha? – ANO

◆ *Mnozí z těch, kteří spí v prachu země, procitnou; jedni k životu věčnému, druzí k pohaně a věčné hrůze. (Da 12:2)*

◆ *Všechny národy budou shromážděny před ním a on je oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů. Ovce postaví po své pravici, ale kozly po levici. Král tehdy řekne těm po své pravici: „Pojďte vy požehnaní mého Otce, přijměte za dědictví Království, které je pro vás připraveno od stvoření světa“. (Mt 25:32-34)*

◆ *Těm po své levici tehdy řekne: „Jděte ode mě, vy prokletí, do věčného ohně, který je připraven pro ďábla a jeho anděly!“ (Mt 25:41)*

12 ZÁPAS O DUŠI

Přes veškerý vzdor a výsměch, učení o pekle znepokojuje velké množství lidí. Jestliže někdo vidí Bibli jako starověké literární dílo, a nepřikládá mu věroučnou autoritu, nemusí být znepokojen. Nesmysl, za který peklo považuje, jej přece nemůže ohrozit. Ať tedy, alespoň z obvyčejné slušnosti, toleruje víru těch, kteří v poslední soud, bytí s Bohem (věčný duchovní život) a bez Boha (věčnou duchovní smrt) fundamentálně věří. Jak jsme již řekli, netolerance pekla vyplývá z nejistoty – co kdyby mělo Písmo pravdu!? Co když smrtí vše nekončí!?

17. Věříte, že po soudném dni Bůh stvoří novou zemi a nebe (vesmír) a nastane věčnost, a tím světem všeho bude Kristus, cíl a účel našeho bytí? – ANO

◆ *Hle, já stvořím nová nebesa a novou zemi. Věci minulé nebudou připomínány, nevstoupí na mysl. (Iz 65:17)*

◆ *Potom jsem uviděl nové nebe a novou zemi. První nebe a první země totiž pominuly a moře již nebylo. (Zj 21:1)*

Na základě předchozího je zřejmé, že fundamentalisté věří, že tato země i tento vesmír pominou a budou obnoveny. Oni sami na této biblické informaci nemohou nic změnit, ani ji nemohou ovlivnit. Přijímají vše s vírou a bez zbytečných spekulací. Písmo hovoří o nové zemi a novém životě:

◆ *Noci tam již nebude a nebudou potřebovat světlo lampy ani světlo slunce, neboť Pán Bůh bude jejich světem a budou s ním kralovat na věky věků. (Zj 22:5)*

Lidské představy o harfách a mráčcích jsou jen projev lidské naivity. Nuda tam rozhodně nebude, protože porosteme v poznávání (milování) Boha a jeho stvoření. Nebudeme jednou nahore a jednou dole – abychom si mohli vážit těch vrcholů, ale bude to jen samé nahoru a ještě výše, až na věky. Pomině marnost a pomíjivost, nastane věčnost. Budeme jenom stoupat a náš

obzor se bude stále rozšiřovat. Náš cíl a obzor je ON:

◆ *...Já jsem Alfa i Omega, počátek i konec. Tomu, kdo žízní, dám napít zadarmo z pramene vody živé. (Zj 21:6b)*

V. Závěr

Vraťme se k našemu doktorantovi teologického studia. Když jsem s ním probral většinu výše zmíněných otázek, které nebyly nijak očíslovány a některé splynuly v jeden bod, zeptal jsem se, jak by nazval jednotlivé body, o nichž jsme debatovali? Odpověděl: *To jsou takové základy víry*. Jak se to řekne latinsky, zeptal jsem se. A už věděl, kam mířím. Odpověděl jedním slovem – *fundamentum*. Ve světle původního prohlášení jsem jej mohl přivítat na palubě lodi fundamentalismu. Být fundamentalistou není nic jiného, než stát na biblických základech, tedy fundamentech. Co lepšího si můžeme navzájem přát? Takže, až vás někdo obviní z fundamentalismu, nebo bude napadat ostatní fundamentalisty, zkoumejte, co se za tím vším vlastně skrývá. Obvyčejně, tito lidé fundamentalismus neumí ani definovat. A když jej jaksi vymezí, tak se téměř jistě bude lišit od základů, které jsme si právě probrali.

Jestliže někdo bude definovat fundamentalismus obdobně jako jsme si výše v našich otázkách uvedli, potom JSEM fundamentalista a nebudu se za to stydět. Nechci být nic jiného, a chlubím se v Pánu, protože i On stavěl na těchto fundamentech. Křesťan nemůže stavět na jiných základech. V některých bodech objevíme jisté denominční zvláštnosti, ale v podstatě jsou to všechno nutné, podmiňující body biblické víry. Popřením jednoho padají všechny. To nás zavazuje k ještě větší míře tolerance, která se projeví v trpělivosti a laskavosti k těm, kteří s námi nesouhlasí, aby se na nás náš Pán a Spasitel vyvýšil a oslavil.

– pst –

JAK SE POZNÁ KRISTŮV UČEDNÍK?

Myslím, že je jen přirozené, když se křesťané mezi sebou liší v názorech na více či méně podstatné otázky Božího zjevení. Nikdo z nás nemá patent na rozum. Často mě nepřestává udivovat jistota, se kterou tu ten či onen předkládá jedině správný výklad v Bibli mnohdy nejasných nauk. Avšak bratři a sestry, nesnižujme jeden druhého, (Jakub 4,13), nezapomínejme, že světu Kristus vzkázal, že jeho učedníky pozná podle vzájemné lásky (Jan 13,35). Nevyzývám k bezbřehému relativismu a k oběti pravdy na oltáři modly plochého ekumenismu, vyzývám k troše pokory při prezentaci vlastního názoru, která člověku připomíná, že je jen omylným a hříšným tvorem, a hlavně ke vzájemné lásce. Vzpomínám si, že když jsem byl jako hledající v podobné situaci, nevadilo mi tolik, že se jednotliví křesťané (a církve) liší v interpretaci Božího slova, ale snaha překřičet (nebo dokonce dehonestovat) ty bratry a sestry, kteří Krista následují odlišně, se kterou jsem se bohužel setkal, byla dlouho mým kamenem úrazu.

*Vloženo Neděle, 16. prosinec 2007 @
22:20:06 CET od bolek
poslal Hyperion*

TOLERANCE NARUBY aneb netolerantní struktury rozhovoru

Nedávno jsem se účastnil veřejného rozhovoru o homosexualitě, ve kterém velmi často zaznívalo slovo **tolerance**. Nad několika postřehy, které se tolerance týkají, bych se chtěl zamyslet. Když spolu lidé hovoří, mívají pochopitelně různé názory. Asi každý souhlasí s tím, že odlišný názor je třeba tolerovat. Umíme to však? Jsme skutečně tolerantní, když se střetneme s jiným názorem? Rozhovor o homosexualitě byl dobrou prověrkou vzájemné

tolerance. Pozorně jsem sledoval, jak diskutující předkládají své názory – nejen, co je obsahem jejich názoru, ale jak jej sdělují druhým z hlediska tolerance. Když první z diskutujících předložil svůj názor, sděloval ostatním minimálně dvě věci. Za prvé obsah svého názoru – totiž, že homosexuální sklon i chování nelze podle Bible považovat za hřích. A za druhé sdělil i to, co si myslí o těch, kteří mají názor opačný – kdo s tím nesouhlasí, je tvrdý, nemilosrdný, netolerantní, jeho postoj je diskriminující, až nekřesťanský. Svá stanoviska prezentoval velmi laskavě a mile, i když padla pejorativní slova jako dogmatismus, fundamentalismus apod.

Ponechme stranou otázku, který názor více odpovídá biblické výpovědi a zaměřme se na obecný problém tolerance v rozhovoru. Myslím, že zmíněný diskutující se dopustil jedné zásadní chyby, která mnohým skutečný dialog velmi ztížila nebo dokonce znemožnila. Tím, že místo argumentů pro obsah svého názoru označil již předem odlišná stanoviska za tvrdá a nemilosrdná, uvedl všechny s jiným názorem do situace, z které nebylo úniku – buď souhlasíš, nebo jsi netolerantní.

Tolerance se může projevit až tehdy, když jsou názory vyřčeny – navzájem vyslechneme obhajobu a argumenty, můžeme spolu i nesouhlasit, ale dáme si jasně najevo, že se tolerujeme. V naší diskuzi tomu tak nebylo – ještě jsem ani nezačal mluvit a už jsem věděl (partner mi to dal najevo), že dám-li svou kůži na trh a řeknu svůj odlišný názor, projeví se jako netolerantní. Přestože je tento mechanismus většinou neuvědomělý na straně toho, kdo jej používá, je manipulativní a funguje spolehlivě – mnozí se opravdu obávají nebo ostýchají vyjít svůj pohled na věc, protože jsou již předem zařazeni do nežádoucí kategorie. Píšu tato slova s vědomím, že sám bývám slovně netolerantní. Kolikrát jsem argument formuloval tak, že byl oponent hned od začátku postaven do role, ve

14 ZÁPAS O DUŠI

kteřé být nechtěl. A to ani nemluvíím o případech vědomé manipulace. Jsem rád, že veřejný rozhovor proběhl a že jsem se ho mohl účastnit. Přinutil mě o toleranci přemýšlet a formulovat sám pro sebe zásady čestného a uctívěho rozhovoru. Třeba vám moje přemýšlení k něčemu bude.

– Jan Hábl –

VY JSTE SŮL ZEMĚ

- ◆ *Ztratí-li sůl svou chuť, čím bude osolena? Nebude už k ničemu, jen se vyhodí ven a lidé ji pošlapou. (Matouš 5:13)*

Nemám ambice pokoušet se o všeobjímající shrnutí ani předkládat nové a objevné myšlenky. Svě příspěvky chápu spíše jako kamínky do mozaiky, jeden z mnoha názorů v diskusi, která v církvi probíhá a která probíhat musí, pokud má být církev opravdu živým organismem a ne rigidní zkamenělinou dávno uplynulých časů. K tomuto zamýšlení mě inspiroval biblický verš: *Vy jste sůl země*. Napadlo mě, proč Kristus zvolil právě tento příměř a zda vůbec může být ještě v něčem inspirativní pro praktický život křesťana žijícího uprostřed Evropy na začátku jednadvacátého století. Uvědomil jsem si, že sůl má několik velmi charakteristických vlastností, které jsou možná zajímavé pro pochopení zmíněného úryvku. Už žáci základní školy vědí, že kuchyňská sůl je poměrně jednoduchou chemickou sloučeninou dvou prvků – sodíku a chlóru. Z pohledu chemika tedy látka nijak zvlášť zajímavá. Žádné složité molekulární vazby, žádné řetězcovité struktury, které jsou charakteristické pro organické sloučeniny uhlíku. Přesto je kuchyňská sůl pro život člověka zcela nezbytná. Nedostatek soli vyvolává v organismu vážné poruchy, v extrémních případech až smrt. Vzpomínáte si ještě na pohádku Sůl nad zlato? V tom dětském příběhu nám rodiče

sdělovali moudrost ověřenou zkušeností mnoha generací. V čem jsou ale křesťané a jejich víra soli vlastně tolik podobní? Chtěl nám Kristus touto parabolou naznačit, že víra křesťanů není nic tajemného a komplikovaného? Vždyť na rozdíl od mnoha jiných náboženství, kde je kladen důraz na přesné dodržování složitých kultovních předpisů, podstata křesťanství spočívá především v navázání osobního vztahu s Bohem, na jehož dobrotivou lásku se spoléháme jako na největší jistotu svého života. Nejde o žádné složité struktury, ale o ten nejjednodušší a zároveň nejčistší vztah: JÁ – TY. A stejně jako chronický nedostatek soli může zapříčinit smrt, také deficit transcendentního rozměru lidského života mívá pro člověka často fatální důsledky.

Sůl má však ještě jiné, pozoruhodné vlastnosti. Při rozpuštění v kapalině nebo pokrmu není při zběžném zkoumání patrná. Na rozdíl od jiných křesťanských pokrmů ani neobarví, ani mu nedá nezaměnitelnou vůni. A přece stačí její přiměřené množství k tomu, aby se z nepoživatelné substance stal dobrý pokrm, v němž vynikne chuť a vůně specifických přísad. Zdá se mi, že i v tomto ohledu je podobenství o soli přiléhavé. Vždyť síla křesťanství nikdy nespočívala v množství věřících, politickým vlivu křesťanů či v bohatství církve. Dějinná zkušenost nás naopak učí, že období, kdy byli křesťané dominantní majoritou, nebyla vždy pro církve právě těmi nejšťastnějšími. A stejně jako rozpuštěná sůl v pokrmu, nemusí být ani křesťanská víra vždy a za každou cenu nutně viditelná k tomu, aby splnila své poslání. Osobní zkušenost mě vede k přesvědčení, že masová shromáždění a okázalé slavnosti sice mohou být krátkodobou posilou ve víře (stejně jako slaneček je čas od času vítanou pochutinou), ale onen intimně osobní vztah s Bohem většinou vzniká a upevňuje se v soustředěném tichu soukromí vlastního nitra. S tím souvisí i další má osobní zkušenost,

kteřá se týká lidí veřejně známých a sledovaných. Ti, kteří prožívají svou víru jako zcela integrální součást svého života, jsou většinou velmi zdrženliví v tom, jakýmkoliv způsobem své náboženské přesvědčení demonstrovat na veřejnosti. Naopak ti, kteří si zakládají na místech v prvních lavicích v kostele, aby náhodou neunikli pozornosti kamer, ve mně mnoho důvěry nevzbuzují. ...

Napadá mě ještě jedna oblast, kde funguje náš solný příměr dokonale. Jak víme z filmového zpracování již zmíněné pohádky, dobrý kuchař používá soli – přiměřeně. Sůl je tedy pro něho pouhým prostředkem k tomu, aby vynikla jiná chuť a vůně. Jen velmi málo pokrmů má své kouzlo v tom, že chutnají slané. Nemělo by to být podobně i s naší vírou? Neměla by být jen základem pro to, aby vynikly vlastnosti, schopnosti a dary, kterými je obdařen každý z nás, ač každý trochu jinak? Možná i vy máte zkušenost s „křesťanskými slanečky“ – tedy s lidmi, kteří si zakládají především na své zbožnosti, které věnují svůj čas a úsilí, zatímco svá nadání a vlohy nechávají spokojeně odpočívat.

V závěru svých úvah bych se rád vrátil na začátek, tedy ke zmiňovanému biblickému verši. V druhé polovině věty totiž Kristus pokračuje naléhavým apelem: *jestliže však sůl pozbude chuti, čím bude osolena? K ničemu již není, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali.* Nejsem sice profesionální biblický exegeta, přesto má při čtení Písma už mnohokrát napadlo, jak často se zde objevují varování proti polovičaté víře a náboženskému formalismu. Jako by nám Kristus znovu a znovu připomínal – o nebeské království se musíš sám v sobě poprat. Každý den, každou hodinu, každý okamžik. S trochou nadsázky by se asi dalo říci, že nic není obrazu biblického křesťana vzdálenějšího, než „neslaný, nemastný nekhuba“, sám se sebou spokojený ve svém zformalizovaném kultovním stereotypu.

Ve společném přemýšlení nad biblickým příměrem o soli by se dalo pokračovat ještě dlouho. To však není účelem tohoto zamyšlení. Jeho účelem ostatně není ani jakékoliv poučování nebo kritika a pevně doufám, že tak má předchozí slova nevyzněla. V tomto zamyšlení jsem se pokusil ukázat, jak zajímavé a svým způsobem i dobrodružné může být promítnutí biblického textu do běžného života. Jsem rád, pokud se mi to alespoň částečně podařilo. Všem vám přeji, abyste si dosyta užili sůl mořských vln a vyhnuly se vám všechny okamžiky, které s sebou přináší slané slzy na tváři.

– Martin Horálek –

pořad pro posluchače Rádia Vatikan

MYSLÍME TO SE ŽIVOTEM VÁŽNĚ?

Všichni se shodnou na jedné věci: **Se životem není něco v pořádku. Potkali jste už někdy někoho, kdo by vám neřekl něco negativního v průběhu deseti minut vašeho rozhovoru? I kdyby to bylo jenom: „Promiň, neslyšel jsem, co jsi říkal.“ Každý přiznává: „Něco není tak, jak by to mělo být.“ A nemluví pouze o negativistech – i ti, kdo věří v „moc pozitivního myšlení“, opravdu přemýšlejí o tom, jak by věci mohly fungovat lépe a ne hůře.**

Problém tohoto světa spočívá v tom, říká Jean Paul Sartre, že něco vůbec existuje. Naším problémem je, že něco je. Stojí před námi otázka smyslu světa, ve kterém žijeme. Na jedné straně toužíme po významu a hodnotě. Na druhé straně tolik z toho, co prožíváme, vypadá nesmyslně až absurdně. Žijeme ve světě plném rozporů a napětí. Jestliže nic nemá smysl, PROČ žijí tak, jako kdyby nějaký smysl existoval? Pokud je všechno jen otázkou náhody, proč se všichni chováme tak, jako kdyby naše plány byly výjimkou? Hladovíme po lásce, ale její poža-

16 ZÁPAS O DUŠI

davky a závazky nám způsobují bolest. Žijeme ve světě očividných paradoxů, když nevěříme v nadpřirozeno, ale toužíme se dotknout hvězd. Toužíme po jistotě, ale žijeme jen náhodou. Toužíme po míru, ale neumíme přestat bojovat. Leonard Cohen to vyjádřil přesně:

Toužím po lásce a po světle, ale musí to být takové těžké a zářivé zároveň.

V našem západním světě existuje množství způsobů, kterými se dá dospět ke spasení. Vymanění se z pod nadvlády vědy se stává primární cestou k porozumění, kým jsme. Zjistili jsme, že věda nám může dát užitečnou odpověď na otázku „Co?“, ale když se pokouší odpovědět na otázku „Proč?“, upadáme do spekulací. Obě světové války byly vedené silou vědy a nás zanechaly plně pochybností o spáse pomocí vědy a o jejím příslibu nevyhnutelného rozvoje.

Sedíme na kolotoči v zábavním parku a očekáváme spásu skrze požitky. Přejíždáme se smyslností. Kouříme, bereme drogy, pijeme alkohol a jíme, dokud nepraskneme, a potom vstáváme s opicí, hladovější než předtím, neuspokojení. Jsme pokoušení leskem a stylovostí spasení skrze krásu. Vyzýváme kult mládí, ale rychle a neodvratně stárneme. Nasloucháme také hlasu velkého byznysu, který nám slibuje spásu skrze nakupování. Honili jsme se a nakupovali, dokud jsme nepadli únavou, hromadili jsme, dokud jsme se zcela nevyčerpali. Máme vše, co si jen naše srdce vzpomene, a začínáme se z toho dávat. Jsme však nadále oddaní slibu, který jsme dostali. Jednou jsem v malém anglickém městě viděl pár, který nesl z jarmarku velkou pohovku, a napadlo mě, zda právě tito dva v této chvíli nepředstavují symbol nás všech. Máme místo na sezení, ale nemáme čas, abychom se posadili.

Vstoupili jsme do informačního věku. Internet je zde na to, aby vyřešil všechny naše problémy. Virtuální spá-

sa. Jsme uzavřeni v kyberprostoru, pozorujeme blikající kurzor a čekáme ... Učili nás, že jsme, protože myslíme, jen proto, abychom se později naučili, že jsme proto, protože existujeme v bolesti. Stali jsme se cyniky, abychom se vyhnuli bolesti. Stali jsme se cyniky v obraně před bolestí z nevědomosti. A pěstujeme si svoje iluze o přežití, abychom propluli životem co nejlépe, jak je to jen možné. Máme v sobě touhu po jistotě, ale musíme žít v pochybnostech.

Teologie jako popis skutečného stavu věcí

Co vás napadne, když uslyšíte slovo teologie! Předpokládejme, že nejste vzděláním a profesí teologem. Položil jsem tuto otázku mnoha mladým lidem a pozoroval jsem, jak obraceli oči v sloup. V teologii přece nemůžeme najít naději, protože je to něco tak vzdáleného! Kde se vzal takový postoj a proč si myslíme, že by to snad mohlo být i jinak?

Teologie! Abstraktní, irelevantní, zastaralé, slabé, příliš specifické, nepraktické, odtržené od reálného života. Co se stalo s církví? Jak se teologie, která kdysi byla matkou všech věd, stala nemanželským dítětem moderní filozofie? Proč se církev stala tak irrelevantní? Proč na jedné straně v církvi souhlasíme se všemi úžasnými myšlenkami, které tam vyslechneme, ale náš skutečný život je od těchto myšlenek tak vzdálený? Holandské přísloví

všichni lidé mají dvě přesvědčení – to, o kterém mluví, a to, podle kterého činí,

obsahuje v sobě velkou pravdu a do určité míry platí pro nás všechny. Připouštíme, že děláme chyby, ale přitom voláme spolu s reformátory:

Semper Reformanda – nepřetržitá reformace.

Tím myslí (a my spolu s nimi), že se neustále zlepšujeme, úměrně hloubce zjevení, které nám Bůh dává ve svém Slovu. Bez většího zaváhání tedy přiznáváme, že nerozumíme všemu a

že zbytek svého života strávíme obje-
vováním toho, co jsme doposud neob-
jevili. Existuje tu prostor pro omyly,
nejsme dokonalí a nevěříme, že jsme
dospěli, ale věříme, že každý den, krok
za krokem dospíváme skrze Boží mi-
lost.

Chceme být autentickými křesťany
v reálném světě, být transparentními a
upřímnými a zvát k tomu i ostatní.
Chceme vytvářet prostor, kde lidé
mohou přemýšlet v těchto intencích,
pokládat skutečné otázky a poznávat,
zda existuje Bůh, který na ně odpovídá.
Naším cílem je znovu obnovit smysl
Bible jako poselství pro náš každo-
denní život, a zároveň jako rámec pro
naše přemýšlení o životě jako celku.
Nejsme náboženští. Nemáme zájem
dělit naše životy na rozličné příhrádky,
některé praktické, jiné spirituální. Po-
kud neexistuje způsob, jak být duchov-
ní ve chvíli, když usedám k večeři, ne-
bo když dělám „běžné věci“, pak mě
takové náboženství nezajímá.

Současné křesťanství je zaneseno
řadou klíse, přes která se musíme do-
stat. Je to tak jednoduché být cyničti,
když přemýšlíme o církvi, nebo o vel-
kých teologických idejích! Vždyť jen co
o nich začneme mluvit, jsme v poku-
šení pochybovat, jsme v pokušení
idealizovat a dopouštíme se pokry-
tectví. Nikdo nedokáže žít přesně podle
pravidel, které si stanovil. Když mluví-
me o těchto věcech, musíme si uvědo-
mit, že stojíme na svatě půdě. Musíme
si vyžout boty, tady je místo pro poko-
ru. Mluvil jsem o touze po bezpečném
místě, ale Bůh není bezpečný. Bůh má
stále právo vstoupit do našich životů a
povolávat nás do reality, kterou stvořil,
aby nás vyvedl z našeho iluzorního
světa, plného pout, ostatních drátů a
zrcadel. Když vstoupí Bůh, vyžene
všechny naše modly. Setkání s Bohem
je hrůzostrašné a nádherné zároveň –
nemáme možnost prožívat pouze jednu
z těchto dvou stránek, bez té druhé.
Křesťanství není pouze souborem myš-
lenek, s kterými souhlasíme, ale ze-

jména vztahem, který nám nabízí troj-
jediný Bůh. Tento úžasný vztah je
skutečností každého okamžiku a je to
proces, prostřednictvím kterého se
křesťan proměňuje a přechází od iluze
k realitě.

Modlářství je život

v „podomácku“ vytvořené realitě

Existuje realita „mimo“ nás, která
existuje bez ohledu na to, čemu vě-
říme. Naše víra, nebo nevíra to nijak
nezmění. Mění se pouze to, jak se s ní
vyrovnáváme – zda s ní bojujeme,
nebo ji akceptujeme. Realita je daná.
Jsem její součástí a jako takový mohu
vypovědět něco o tom, jakým způso-
bem funguje. Realita není příčinně
podmíněná. Nesmíme však tomu rozu-
mět mechanicky. Bůh je vztahový,
protože Bůh je Trojice. My vytváříme
vztahy, protože jsme stvořeni podle
Božího obrazu. Mimo vztahy nemůžeme
řádně fungovat. Není pro člověka
dobré, aby byl sám – to není rada pro
ty, kteří si dosud nenašli životního part-
nera, ale je to pravda pro všechny
lidské bytosti. Svoji identitu nacházíme
ve vztazích. V tomto smyslu je všechno
vztahové, a tedy i my závisíme na
všem ostatním. To je důvod, proč
modlářství bylo a stále je tak strašné;
proč Bůh tak nenávidí cizoložství –
protože je to znesvěcení pravdy. Je to
zvrácení správného řádu věcí, které
nás činí bezbrannými. To je důvod,
proč Jan říká, že Pravda nás osvobodí.
Pouze tehdy, když žijeme podle zásad,
podle skutečného stavu věcí, můžeme
být skutečně svobodní.

Je to tak nejen v myšlenkové ro-
vině, která popisuje pravdu, ale i v ob-
lasti osobní pravdy. Modernismus nás
obelstil mýtem, že objektivní realitu
můžeme poznávat objektivním pozor-
ováním, ale my nevěříme, že je to prav-
da. Když, tak pouze ve všeobecném
významu, když mluvíme o fyzikálních
věděch a i tehdy to není úplná pravda,
jak to vyjádřil Michael Polanyi ve své
knize s názvem *Osobní pravda*. Prav-
du říkám sám sobě o mně samotném

18 ZÁPAS O DUŠI

a v pravde žiji s ostatnými lidmi. To je základní povstovost ve vztahu k sobě i k ostatním. Proto je poznání pravdy otázkou morálky. Bible nám říká, že srdce je lstivé, naučili jsme se podvádět sami sebe. Jsme na to opravdu dostatečně lstivi. Každý z nás však poznává skutečnou pravdu ve svém každodenním životě.

Napsal jsem, že teologie je popisem skutečného stavu věcí. Pokud bychom se chtěli vyjádřit přesněji, dá se říci, že teologie je diskusí o tom, jak věci ve skutečnosti fungují a o tom, jak je vnímáme. Věříme, že existuje realita mimo nás, která je zčásti poznatelná. Existuje realita, která je sama o sobě objektivní a subjektivní zároveň. Pavel nám říká, že teď vidíme vše jako v zrcadle, jen v hádance. Všechno je ve vztahu s jinými věcmi, ale existuje i absolutní realita, kterou poznáváme částečně a prostřednictvím vztahů.

My však můžeme poznat dost na to, aby nám to umožnilo skutečnou komunikaci nejen mezi námi a jinými lidmi, ale i mezi námi a Bohem. To je úžasný zdroj radosti. Bůh je nad námi a chce s námi vytvářet vztahy. Je pro nás těžké tomu uvěřit, protože v hloubi srdce víme, že nemůžeme být v Jeho přítomnosti. Křesťanství není pouze souborem myšlenek, ale i vztah, který můžeme zpřístupnit. Bůh však není bezpečný. Žádá od nás to nejlepší, vyhrazuje si právo vstoupit do našich životů a převrátit je naruby, aby nás tak vysvobodil z vězení nerealit, které jsme si pro sebe vybudovali. Z pohodlné existence „ze dne na den“, kterou jsme si vytvořili, abychom mohli přežít bez něj. Když se setkáváme s Bohem, stáváme se skutečně sami sebou. Ale dříve než se to stane, žijeme ve světě iluzí a modlářství. Realita, v které k nám Kristus přichází tak, jako přišel uprostřed dne k Samaritance. Nabízí nám vodu uprostřed naší práce. Vodu, která hasí žízeň. To neznamená, že se napijeme pouze jednou, ale že ji pijeme často a pokaždé nás naplní. To

je realita, o které mluví Jan ve 4. kapitole svého evangelia v příběhu o ženě Samaritance. Všichni žijeme po životě a všichni hrajeme hru s Bohem. Bůh však vyhrává. Jan ve snaze povzbudit své přátele na jejich cestě napsal:

◆ *Co bylo od počátku, co jsme slyšeli, co jsme na vlastní oči viděli, na co jsme hleděli a čeho se naše ruce dotýkaly, to zvěstujeme: Slovo života. Ten život byl zjeven, my jsme jej viděli, svědčíme o něm a zvěstujeme vám život věčný, který byl u Otce a nám byl zjeven. Co jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme i vám, abyste se spolu s námi podíleli na společenství, které máme s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem. To píšeme, aby naše radost byla úplná, (1 Janův 1:1-4)*

Konzervativní listí č. 31. září 2006,

Marsh Moyle

Autor je ředitelem SEN /CityGate, jejímž posláním je pomoci lidem překlenout propast mezi realitou Krista a každodenním životem. Organizuje studijní komunitu, kde se mohou lidé učít o sobě, Bohu a dnešní společnosti.

CHYBA V SÚČASNEJ EVANJELIZÁCIÍ

Chyba v súčasnej evanjelizácii leží v jej humanistickom prístupe ... Je priamo fascinovaná veľkým, hlučným, agresívnym svetom s jeho veľkými menami, obdivovanými hrdinami, jeho bohatstvom a vystrednými pompéznymi slávnosťami. Miliónom sklamaných ľudí, ktorí si vždy žiadali svetskú slávu, ale nikdy ju nedosiahli, moderné evanjelium ponúka rýchlu a jednoduchú skratku k túžbam ich srdca. Pokoj mysle, šťastie, blahobyť (prosperitu), spoločenské prijatie, pozornosť verejnosti, úspech v športe, obchode, na poli zábavy a možnosť príležitostne sedieť na slávnostnej hostine pri jednom stole so slávnou osobnosťou – všetko na zemi a nakoniec v nebesiach. Určite žiadna poisťovňa nemôže z uvedeného ponúknuť ani polovicu. V tejto kvázi-

CÍRKEV: PROČ SE MÁME PLNĚ VYDAT?

kresťanskej schéme vecí sa Boh stáva Aladinovou lampou, ktorá počúva každého, kto prijme Jeho Syna a podpíše (členský) preukaz. ... Toto hrubé nepochopenie (prekrútenie) pravdy je v pozadí mnohých našich súčasných evanjelizačných aktivít. Určuje smery, buduje programy, rozhoduje o obsahu kázni, stanovuje kvalitu miestnych zborov a často aj celých denominácií, nastavuje vzor (predlohu) pre náboženských spisovateľov a formy redakčnej politiky mnohých evanjelických publikácií. Tento koncept kresťanstva je vo svojej podstate mylný, a keďže sa dotýka duše človeka, predstavuje nebezpečnú, až smrteľnú chybu. Vo svojej podstate je to iba niečo viac ako slabý humanizmus spojený so slabým (nevýrazným) kresťanstvom, aby mu takto bola pridaná duchovná vážnosť. ...Stále sa začína s človekom a jeho potrebami, a potom sa obzerá naokolo po Bohu;

Pravé kresťanstvo odhaľuje Boha hľadajúceho človeka, ktorého oslobodzuje od jeho ambícií. Boh musí byť vždy na prvom mieste. Evanjelium vo svojom biblickom kontexte dáva Božiu slávu na prvé a spasenie človeka na druhé miesto.

Anjeli približujúci sa z výšin volali,
Sláva na výsostiach Bohu a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle!

To dáva slávu Bohu a požehnanie ľudstvu do správneho poradia, ako je tomu aj pri úvodných slovách modlitby

Otče náš, ktorý si v nebesiach!
Pospväť sa meno Tvoje!

Predtým ako sme niečo žiadať, musíme byť oslávené Božie meno. Božia sláva je a vždy musí zostať pravým východným bodom kresťana. Čokoľvek čo začína hocikde inde, nech je to čo chce, určite nie je kresťanstvo Novej Zmluvy.

– A. W. Tozer –
Born After Midnight
poslal storykeeper
www.grasnosalis.cz

- ♦ *A tak již nejste cizinci a přistěhovalci, ale spoluobčané svatých a členové Boží rodiny. Byli jste postaveni na základ apoštolů a proroků, kde je úhelným kamenem sám Ježíš Kristus. V něm se celá stavba spojuje a roste ve svatý chrám v Pánu. V něm se i vy společně budujete, abyste byli Božím příbytkem v Duchu. (Ef 2:19-22)*

Dovolím si tvrdiť, že mnozí kresťané nemajú správnu predstavu o tom, čo je funkciou miestneho sboru. Možná sa vám zdá, že je to radikálny prohlásení, ale dovoľte mi, abych jej obhájil. Nejdříve chcí říci, že mnozí kresťané považujú nedělní bohoslužby za hlavní důvod existence sboru. Nedělní shromáždění je pro ně dobrým zakončením týdne, pokud právě nemají jiný plán nebo zrovna v sobotu večer někde neponocovali. Do sboru přicházejí podobně jako do divadla s očekáváním, že program bude zajímavý a záživný, aby se dobře naladili a cítili se spokojeně. Po shromáždění se většina sešlosti navzájem pozdraví a pak každý spěchá domů, protože se těší na nedělní oběd a na odpočinek u televize. Ani jim na mysl nepřijde, že jsou živou součástí Boží rodiny, že společně s ostatními svatými tvoří Boží chrám, kde v srdcích jednotlivců přebývá Bůh sám. Abych podpořil své tvrzení, z Gallupova průzkumu vyplývá, že polovina obyvatel [USA, pozn. překl.] sice navštěvuje nedělní bohoslužby, ale jen asi 6-10 % věřících bychom mohli označit jako „duchovně hluboce oddané“.

Druhý důvod, proč si myslím, že většina kresťanů má nesprávny nebo zkraslený pohľad na cirkve, spočíva v tom, že si sbor vybirajú spíše jako duchovní zákazníci, ale ne jako miesto pro osobní duchovní růst a službu, která buduje a prohlubuje kresťanskou

20 ZÁPAS O DUŠI

víru. Rozhlížejí se kolem a hledají program, který jim poskytnete ty nejlepší služby, podle toho, jaké potřeby právě mají. V konci konců se rozhodují stejně, jako když si vybírají nákupní středisko. Pokud se jim nabízené služby líbí a jsou pro ně užitečné, pak do sboru docházejí. Někteří z nich nabídnou sboru i své služby. Alespoň na nějakou dobu. Když začnou pociťovat neklid, nudu nebo pocit, že jejich potřeby už nejsou naplňovány, začnou hledat další sbor, který jim bude vyhovovat lépe. Jejich hodnocení sboru obvykle není založeno na obsahu bohoslužby, nezajímá je, zda se tam vyučují zdravé doktríny, ani zda je sbor evangelizačně zaměřen. Jejich hodnocení a rozhodování je zaměřeno na to, jak jsou naplňovány jejich citové prožitky a osobní potřeby.

Charles Colson vyprávěl o svém známém, který mu řekl, do kterého sboru začal chodit. Colson reagoval s překvapením a zeptal se: „Prosím tě, jak můžeš jako křesťan do takového sboru chodit?“ „Co tím myslíš?“ Divil se muž. Colson odpověděl: „Vždyť nevěří ve vzkříšení, ani že existuje jeden pravý Bůh.“ Pak se ozvala přítelova manželka. „Ale nám se tam líbí. Vždycky odcházíme povzbuzení a cítíme se mnohem lépe.“ Tuto příhodu Colson komentoval slovy: „Co to znamená – cítíme se lépe? Je to vše, o čem církev je? Pro mnohé lidi je to, jak se ve sboru cítí, obrazem hloubky jejich víry.“

Třetí výrok, podporující důkaz, že většina křesťanů má zkreslený pohled na roli církve, popsal Joshua Harris, ve své knize *Přestaňme s církví koketovat*, kde popisuje sborové námluvy, které nevedou k manželství. Popisuje sborového nápadníka jako toho, kdo je upřen jen na své já. Jde za tím, co může získat, ale zůstává nezávislý. Nechce se zavázat, nechce se odevzdat, nechce se angažovat, ani se zapojit s ostatními. Tak se většinou chovají lidé, kteří se spálili v předchozích sborech. Ale přiznejme si, že pokud

jsme součástí místního sboru již delší dobu, vždycky jsme byli někým nebo něčím zraněni, znechuceni nebo zklamáni. Zde si dovolím dodat, že pokud jste vdaní nebo ženatí dlouhou dobu, jistě jste byli také zraněni, znechuceni a zklamáni. Přesto doufám, že vaše manželství přestalo i takové zkoušky! Manželský slib je závazek a vůle, která manželství spojuje, buduje a posiluje. Rozhodně nejde jen o to, jak se právě jeden nebo druhý cítíme.

Další skupinou nápadníků bývají ti, kteří jsou nároční, vybíraví, kritičtí a mají výhrady vůči všem a všemu. I u nich se projevuje jistá míra zákaznické mentality. Chtějí získat co nejvíce za co nejnižší cenu a jsou ochotni skutečně hledat, srovnávat a vybírat si. Jsou nestálí, přelétaví a stále se ohlížejí po něčem lepší. Většinou do duchovního sborového manželství nikdy nevstoupí.

Proto bych vám rád ukázal, proč věřícím nestačí jen sborové námluvy, ale potřebují opravdový závazek, který vede ke sborovému „manželství“. Vždyť Ježíš Kristus miloval církev jako svoji nevěstu a sám sebe za ní vydal. Když chce být jako Kristus, pak bych měl milovat místní sbor a církev jako sám sebe, i když mohu být zraněn, zklamán a znechucen. Víte proč? Protože jen „manželský“ slib, povinnost a závazek ke společenství buduje takovou víru, která umožňuje zdravý růst. Kdo neučiní slib věrnosti, kdo se nechce vydat a stát součástí Boží rodiny, zůstává mimo a jen stěží ponese ovoce. Proto je důležité rozhodnout se, komu patříte a komu sloužíte.

Hlavní myšlenkou Pavlova vyučování je, že místní sbor je součástí Boží rodiny. Je to Jeho dům a chrám, kde s námi přebývá On. Pavel nepoužívá slovo „církev“ ve stejném smyslu jako v Ef 1:22, kdy říká, že *církev je jeho tělem, ...* nebo v 3:10, kde chce Bůh skrze *církev ukázat vládám a mocnostem v nebesích svou přerozmanitou moudrost*. Pavel nás specificky nevy-

zývá, abychom byli plně oddáni církvi, i když je to jediné vysvětlení, k němuž můžeme dospět, pokud chápeme význam jeho slov. Pavel klade důraz spíše na naše správné chápání toho co místní církve je, abychom byli motivováni ke vztahu odpovídajícímu sounáležitosti a členství v Boží rodině. A nejen to:

Křesťan by měl být oddán místnímu sboru, protože je součástí Božího království.

„V něm se i vy společně budete“ představuje následky předchozího verše o tom, že „*již nejste cizinci a přistěhovalci, ale spoluobčané svatých a členové Boží rodiny*“. A nejen to, 3:6 nám říká, že Židé a pohané byli skrze kříž Pána Ježíše Krista přijati do jedné rodiny: „*že totiž pohané jsou skrze evangelium spoludědicové, spoluúdy téhož těla a spoluúčastníci jeho zaslíbení v Kristu*“. Proto Pavel používá analogii církve a Božího lidu nebo království. Od Abrahama až po Krista byli Židé Boží vyvolený lid. Zjevil se jim takovým způsobem, jako žádnému jinému národu na světě. Uzavřel s nimi mnohé smlouvy a dal jim zvláštní zaslíbení. Izraelitům byla svěřena Boží slova, sláva i smlouvy. Byl jim dán Zákon, bohoslužba i zaslíbení, ... (Ř 3: 1-2; 9:4-5). Ale nyní Bůh stvořil nový národ – církev, zrozenou z Židů a pohanů. Církev je totiž královstvím Božího lidu celé země. Pohané již nejsou druhořadí občané království, ale spoluobčané spolu se svatými (všichni Boží svatí). Všimněme si, že Pavel znovu připomíná pohanům, že i oni kdysi byli: *cizinci a přistěhovalci*, ale nyní jsou: *spoluobčané svatých a členové Boží rodiny*. (Ef 2:19) Nechce, abychom zapomněli, kde bychom byli, kdyby nás k sobě láskyplně nepřítáhl. Oba výrazy jsou do jisté míry synonyma, ale každý vyjadřuje určitý rozdíl – cizinec je návštěvník, který se opět vrátí domů, zatímco přistěhovalce je cizinec, který se usadil v nové zemi a žije zde dlouhodobě nebo trvale. Obě

slova vyjadřují výlučnost, která znamená, že jsi cizí člověk. I když budeš žít v zemi legálně, nemáš vždy stejná práva jako skuteční občané. Budou s tebou jednat jinak. Nepatíš mezi ně. Takový byl status pohanů před křížem. Ale teď, říká Pavel, „*ste spoluobčané svatých a členové Boží rodiny*“. Vaše duchovní znovuzrození v Kristu z vás udělalo přirozené občany Jeho království. Nyní žijete pod Jeho zákony. Získali jste určitá privilegia a povinnosti, jako ostatní členové duchovního království. Nyní můžete využívat výhody, které On poskytuje, jako je např. ochrana před nepřáteli. Ale také musíte respektovat a poslouchat Jeho svrchovanou vládu. Když nás povolá do boje, musíme jít a hájit Boží věc. Když bude vyžadovat určitou službu a reprezentaci, rádi úkol splníme. Jako člen nebeského království světla jsem odlišný od občanů pozemského království tmy. Proto Pán nebeského království vyžaduje naprostou oddanost a věrnost. Pavel pokračuje a zdůrazňuje:

Židé a pohané, kteří si byli vzájemně odcizeni a odloučení, jsou nyní spoluobčané Kristova království.

To znamená, že v Božím lidu byly překonány všechny rasové, etnické a kulturní rozdíly. Všichni máme v Ježíši Kristu před Bohem rovnocenné postavení. A protože církev je součástí Jeho království, musí každý z nás vědět, komu patří a komu slouží. Petr vše shrnul následovně:

♦ *Vy jste však vyvolený rod, královské kněžstvo, svatý národ, lid získaný do vlastnictví, abyste hlásali ctnosti Toho, který vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla. Kdysi jste ani nebyli lidem, ale teď jste lid Boží; nedocházeli jste milosrdenství, ale teď jste milosrdenství došli.*

(1 Pt 2:9-10)

Z toho podle Petra vyplývá následující výzva:

♦ *Milovaní, jsme tu jen cizinci a přistěhovalci, a tak vás vyzývám:*

22 ZÁPAS O DUŠI

Zdržujte se tělesných žádostí, jež ohrožují duši, a vedte mezi pohany poctivý život. (1 Pt 2:11-12a)

Ale protože jedna analogie obvykle nestačí, Pavel přidává další:

Musíš se stát součástí místní církve, protože ta je součástí Božího domu.

Rozšiřuje myšlenku členství v Božím království nebo národu. Být občanem království je velké privilegium, ale ve své velikosti zůstává neosobní. Neznám ani jednoho vládního představitele osobně a oni neznají mne. Každý národ a každá země má miliony občanů. Teprve když je někdo součástí určité domácnosti, poznává, že jde výhradně o osobní a intimní vztahy. V Pavlově době být součástí rodiny znamenalo mít útočiště, ochranu a osobní identitu. Pocit sounáležitosti je mnohem silnější v rodině, než v samotné národnostní příslušnosti. Četl jsem o studentovi, který odešel ze svého rodného města na studia. Večer chodil na dlouhé procházky. Bylo mu smutno, protože byl odloučený od rodiny. Často se díval do osvětlených oken domu, kde viděl rodinu kolem stolu. Občas se stalo, že si toho někdo z rodiny všiml a zatáhl záclonu. Tehdy cítil, že do této rodiny nepatří! Ale Pavel říká, dříve jste nebyli součástí, ale nyní jste součástí Božího domu. Nyní jste jedna rodina. A protože jsou spolu, znají se nejlépe. Když se má rodina sejit, chcete být s nimi, protože je to potěšení a privilegium. Když spolu mluvíte o tom, co je pro rodinu nejdůležitější, pokud jsou to Boží záležitosti, jistě vám duchovní jednomyslnost působí radost. Když Boží rodina vyjadřuje své chvály Bohu a vděčnost jeden za druhého, cítíte dvojnásobnou radost a sounáležitost. Když se máte sejit ke společné hostině, nemůžete se dočkat a rádi se připojíte. Když se sejdete, abyste hovořili o rodinných záležitostech, budete jistě na svém místě. Vaše oddanost rodině je stálá, protože jste její součástí. Vidíte, jaký je rozdíl mezi

pouhým navštěvováním sboru a být součástí Boží rodiny? Duchovní rodinou se jedinec stane na základě dobrovolného osobního rozhodnutí, když složí duchovní slib, vstoupí do „manželského stavu“, prostě se plně vydá. A Pavel jde ještě o stupeň dál:

Osobní oddanost a závazek vůči místnímu sboru je nutnost, protože jde o stavbu.

Nejde o stavební materiál pro jakoukoliv budovu, ale o chrám, kde Bůh přebývá nadpřirozeným způsobem. Bůh je všudypřítomný, ale Jeho přítomnost mezi námi je o to vzácnější. Pamatujte si, že Pavel hovoří o církvi jako lidu, ne o skutečné chrámové budově. Židé toto vše prožívali jako Shekinah (Boží přítomnost), jako úžasnou manifestaci Boží slávy. Teď Pavel říká, že církev je chrámem, kde Bůh přebývá. Věřící Nové smlouvy již nemají chrám, ani žádné posvátné budovy. Boží chrám tvoří Jeho lid. Nová smlouva někdy hovoří o jednotlivcích jako stavebních kamenech Božího chrámu, kde přebývá Duch svatý. Pavel má na mysli všechny svaté v dané lokalitě. Pavel říká Božím lidu:

◆ *Copak nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha Svatého, který je ve vás a kterého máte od Boha? Už nepatříte sami sobě; byli jste draze vykoupeni! Ctěte proto Boha svým tělem i svým duchem – vždyť to obojí je Boží. (1 K 6:19-20)*

Základy, stavba a funkce nového chrámu

A. Bůh postavil církev na pravdě Nové smlouvy a Kristus je středobodem všeho

◆ *Byli jste postaveni na základ apoštolů a proroků, kde je úhelným kamenem sám Ježíš Kristus. (Ef 2:20)*

Jde o dvanáct apoštolů, na které se Pavel odvolává, Jakub a možná i Barnabáš. (1K 15:7; Ga 1:19; 2:7-9; 1K 9:6) Oni všichni viděli vzkříšeného Pána a On je pověřil zvláštním úkolem při vzniku církve. Proroky, které má na

myslí, jsou novosmluvní proroci rané církve (Ef 3:5; 4:11). Předtím, než byl kánon Nové smlouvy uzavřen, měli proroci zjevení přímo od Boha, budovali církve a povzbuzovali vznikající sbory a obecnoství. (Sk 15:32; 1K 14:3,29-32). Dodnes se vedou mezi věřícími diskuze o tom, zda prorocký dar nebo autorita proroků funguje v každé době. Pavel na tuto otázku neodpovídá, ale zdůrazňuje, že církev byla založena na pravdě, kterou můžeme nalézt v Písmu, a tou je svědectví o Ježíši Kristu. Což znamená, že nejdůležitějším měřítkem pro „manželský svazek“ s místním sborem je otázka, jak velký důraz klade na zdravé učení a kázání Božího slova jako absolutní pravdy. Pokud vedení církve záměrně obchází nebo zamlčuje některé biblické pravdy, aby nebyl nikdo pohoršen, protože jsou to v dnešní době nepopulární nebo nepříjemné otázky, nebo podřizují některé základní doktríny době jen proto, aby byla zachována „jednota“ s ostatními sbory, které se těchto pravd nedrží, nemějte s takovým sborem raději nic společného:

◆ *Zapřísahám tě před Bohem a před Pánem Ježíšem Kristem, který bude soudit živé i mrtvé, až přijde nastolit své království: Hlásej Slovo, buď připraven vhod i nevhod, usvědčuj, napomínej, povzbuzuj a vyučuj s nejvyšší trpělivostí. Přejde totiž doba, kdy lidé nestrpí zdravé učení, ale budou se podle vlastních chutí obklopotvat učiteli, kteří jim budou lechtat sluch. Odvrátí uši od pravdy a uchýlí se k bájím. Ty však buď ve všem střízlivý, snášeš útrapy, konej dílo kazatele evangelia, naplň svou službu. (2 Tm 4:1-5)*

Někteří argumentují tím, že tato slova jsou posledním kamenem, který stavbu dokončuje. Ale z kontextu vidíme, že Pavel hovoří o kameni, který byl položen jako kámen základní. Ten musí být umístěn přesně, protože z něj vycházejí všechny stavební linie. Izajáš 28:16-17:

◆ *Proto praví toto Panovník Hospodin: „Já to jsem, kdo za základ položil na Sijónu kámen, kámen osvědčený, úhelný a drahý, základ nejpevnější; kdo věří, nemusí spěchat. Za měřicí šňůru beru právo, za olovnicu spravedlnost. Lživé útočiště smete krupobití a skrýši zaplaví vody“.*

V Žalmech 118:22 čteme:

◆ *Kámen, jež zavrhl stavitel, stal se kamenem úhelným.*

V Matoušovi 21:42 je psáno:

◆ *Ježíš jim řekl: „Nikdy jste nečetli v Písmech? ‘Kámen staviteli zvržený stal se kamenem úhelným’. Přišlo to od Hospodina a v našich očích je to div.“*

Chrám je tedy budován a postaven na tom, co bylo zjeveno v Kristu, spolu s apoštoly a proroky, kteří podrobně rozvinuli a vysvětlili tajemství, které jim bylo zjeveno Duchem svatým. Bylo to zcela nové tajemství, které nebylo do té doby lidem odhaleno:

◆ *Z toho můžete vyčíst, že jsem porozuměl Kristovu tajemství, které v dřívějších pokoleních nebylo lidem známo, ale nyní je Duchem zjeveno jeho svatým apoštolům a prorokům: že pohané jsou spoludědicové, část společného těla, a mají v Kristu Ježíši podíl na zaslíbeních evangelia. Jeho služebnícem jsem se stal, když mě Bůh obdaroval svou milostí a působí ve mně svou mocí: mně, daleko nejmenšímu ze všech bratří, byla dána ta milost, abych pohanům zvěstoval nevstížitelné Kristovo bohatství a vynesl na světlo smysl tajemství od věků ukrytého v Bohu, jenž vše stvořil: Bůh chce, aby nebeským vládám a mocnostem bylo nyní skrze církve dáno poznat jeho mnohotvarou moudrost, podle odvěkého určení, které naplnil v Kristu Ježíši, našem Pánu. V něm smíme i my ve víře přistupovat k Bohu svobodně a s důvěrou.*

(Efezským 3:4-12)

24 ZÁPAS O DUŠI

To znamená, že církev nebo sbor, který zmenšuje, zlehčuje nebo popírá význam Kristova Božství, Jeho oběti za naše hříchy, není pravou církví. Sbor, který zpochybňuje autoritu Písma, pochybuje o jedinečnosti a pravdivosti Písma, nestojí na pevných základech a ve skutečnosti nás odvádí od jediné Pravdy.

B. Formace: Bůh používá jednotlivé členy jako stavební kameny, celou stavbu buduje a spojuje v jedno dílo. Vše závisí na jednotě s ním:

- ◆ *V něm je celá stavba pevně spojena a roste v chrám, posvěcený v Pánu; v něm jste i vy společně budováni v duchovní přibýtek Boží. (Ef 2:21-22)*

Pavlova metafora se nejdříve odvolává na církev jako kameny chrámové stavby, které tvoří jeden celek. Ale protože stavební kameny jsou neživé, jde o nedokonalý obraz, proto používá oživenou analogii, když říká, že rostou ve svatý chrám. Stejně jako Petr vidí církev jako živé kameny, což je logicky takřkajíc protimluv!

- ◆ *Když přicházíte k němu, k živému kameni zavrženému lidmi, ale vyvolenému a vzácnému před Bohem, sami se stáváte živými kameny ve stavbě duchovního chrámu a svatým kněžstvem přinášejícím duchovní oběti přijatelné před Bohem díky Ježíši Kristu. (1 Petrův 2:4-5)*

Při stavbě Šalamounova chrámu byly stavební kameny těženy a opracovávány na místě, mimo stavbu samotnou. Teprve potom byly dovezeny na stavbu a přesně umístěny na své místo:

- ◆ *Dům se stavěl z kamenů již opracovaných v lomu, takže se v Domě během stavby neozývalo kladivo, dláto, ani jiné železné náradí. (1Kr 6:7)*

To je obraz, jak nás Pán spojuje dohromady tak, aby každý jednotlivý stavební kámen byl nedílnou součástí každé zdi. Jednotlivé kameny nemají samy o sobě valnou cenu, ale když se

spojí dohromady, celá stavba se stane krásným a účelným místem, kde může být Bůh uctíván a chválen. Pak jsou shromážděni v Jeho jménu:

- ◆ *... aby byli povzbuzeni v srdci a spojení láskou, aby dospěli k veškerému bohatství plné jistoty porozumění, k poznání tajemství Boha – jak Otce, tak Krista, v němž jsou skryty všechny poklady moudrosti a poznání. (Koloským 2:2-3)*

Důsledek všeho je poznání, že pouze blízký a láskyplný vztah mezi jednotlivci je Bohem použit pro Jeho účel a slávu. Aby se to mohlo stát skutečností, je třeba obrousit ostré hrany a to může být bolestný proces! Často jsou to právě konfliktní vztahy ve sboru, které nás učí, jak se potřebujeme změnit a růst. A pokud tímto procesem projdeme, bude to jen k našemu užitku!

C. Užitečnost: Bůh nás buduje v jednotě:

- ◆ *V něm se i vy společně budujete, abyste byli Božím přibýtkem v Duchu. (Efezským 2:22)*

Jak úžasná pravda to je! V době Staré smlouvy byl chrám místem, kde se kněží setkávali s Bohem a On jim oznamoval své záměry. Nyní již není ve skutečné chrámové budově, ale přebývá v srdcích svého lidu. Jak je řečeno zřetelně ve verši 21 a jak vyplývá nepřímou z verše 22, církev jako Boží přibýtek musí být svatým místem. Chrám hovoří o svatyni, nejsvětějším místě chrámu. Bůh nepřebývá tam, kde je hřích tolerován nebo omlouván. Změnilo by se vaše chování, kdybyste cítili, že se scházíte na místě, kde přebývá Bůh ve své plné svatosti? Kdybyste skutečně cítili Boží přítomnost ve svém osobním životě, chovali byste se jinak? V jedné z knih Watchman Nee říká, že pokud máte v kapse jen pár drobných, budete se pohybovat kdekoliv celkem bezstarostně. Kdyby vám však byl svěřen velký obnos, jistě byste byli ostražitější a pozornější k tomu, kde se pohybujete.

Ve chvíli, kdy si uvědomíme, jako jednotlivci i jako celé obecenství, že Bůh přebývá mezi námi, neměli bychom osobní svatost přehlížet. To také znamená, že když se sejdem jako sbor, chceme pocítovat jeho přítomnost mezi námi. Tak, jako se modlil Mojžíš:

◆ ... *Kdyby s námi neměla být tvá přítomnost, pak nás odtud nevyváděj!* (Ex 33:15)

Kolik Boží přítomnost není mezi námi, nemáme důvod, proč někam chodit. Proto před tím, než přijдете mezi svaté, připravte své srdce a modlete se:

Bože, chci se s tebou setkat, chci ti vyjádřit svoji chválu a úctu ve tvém chrámu!

Závěrem se tedy podívejme, co to znamená vstoupit do „manželského svazku“ s církví. Jak takový „sborový sňatek“ vypadá? J. Harris jej popisuje v sedmi bodech. Zaměřím se jen na to nejdůležitější:

1. Staneš se členem. Oficiálně vstoupíš do sboru tak, aby kazatel a ostatní věděli, že jsi součástí týmu a mohou s tebou počítat. To také znamená, že je dobré projít vyučováním pro nové členy, počínaje vyplněním aplikace a pohovorem se starším/staršími. Tím, že se staneš členem, vyjadřuješ svůj slib, že budeš sloužit společně s ostatními.

2. Místní sbor bude na prvním místě. Celý tvůj život je založen na prioritách, takže ostatní záležitosti nebudou přednější. Harris radí, aby každý odpovědně zvažoval i přijetí nového zaměstnání, stěhování, studií, pokud to znamená, že odejdeš z dobrého sboru. Může se stát, že na novém místě nenajdeš sbor ani podobný tomu svému.

3. Snaž se, aby se pastorova práce a služba v místním sboru stala potěšením. Harris cituje Žd 13:17:

◆ *Poslouchejte ty, kteří vás vedou, a buďte poddajní; bdí totiž nad vašimi životy jako ti, kdo budou muset složit úcty. Ať to mohou dělat s ra-*

dstí a ne s naříkáním – to by vám přeče nebylo prospěšné.

Radí, abychom Boží slovo s láskou přijímali a bez výhrad jej poslouchali. Dále, modlete se za svého kazatele a vyhýbejte se jakýmkoliv pomluvám a osočování proti němu.

4. Najdi si způsob, jak sloužit.

Harris říká, že služba je nejrychlejší způsob, jak získat vlastnický pocit – toto je můj sbor. Je to také nejlepší způsob, jak budovat vztahy s ostatními.

Nečekej, až budeš požádán o službu, hledej sám cestu a způsob, jak a kde můžeš sloužit.

5. Dávej a přispívej finančně na sborovou práci.

Protože místní sbor je místo, kde duchovně získáváš, je to první místo, kde bys měl časově a finančně investovat.

6. Navaž kontakt s ostatními lidmi. Žít v manželství se sborem znamená znát některé členy lépe, než jak tomu bývá při setkání v neděli ráno.

7. Sdílej své nadšení pro Boží věci s ostatními. Když je člověk zamilovaný do svého sboru, nemůže si to nechat jen pro sebe. Chce, aby i ostatní mohli prožívat stejnou radost. Harris cituje Johna Stotta,

Když je církev prostředkem Božeho cíle, jak vidíme z historie a evangelia, musí být místní sbor cílem a středem pozornosti našeho života. Jak můžeme brát na lehkou váhu to, co Bůh bere tak vážně? Jak si můžeme dovolit odsunout sborový život někam na okraj našich zájmů, když má být středem našeho zájmu?

Když vnímáš svůj sbor jako část Božeho království, jako Jeho dům, chrám, kde přebývá On, měl bys být motivován k plné pozornosti a zájmu o sborové dění, nebojme se říci i zamilovanosti a závazku, který je obdobou manželského slibu. Kristus miloval církev tak, že za ni položil svůj život. Totéž by mělo platit i o tobě.

26 ZÁPAS O DUŠI

Otázky k odpovědi a zamyšlení:

1. Zmínil jsem se o třech oblastech, ve kterých mívají křesťané zkreslené představy o místním sboru. Můžeš jmenovat další?

2. Kdy by měl věřící raději opustit sbor, než v něm setrvávat? Jaká kritéria použít, když se vyskytne problém?

3. Zmínil jsem ke zvážení dvě kritéria, jak a proč se stát členem sboru, či ne (jděte do celého světa a velké poslání). Jaká jsou další důležitá kritéria?

4. Prvotní církev neměla oficiální členství. Proč bychom se členy měli stát my?

– Copyright, Steven J. Cole, 2007 –

VÝZNAM UTRPENÍ V ŽIVOTĚ KŘEŠŤANA

♦ Všichni, kdo se dají vést Božím Duchem, jsou totiž Božími syny. Nepřijali jste přece ducha otroctví, abyste se znovu báli. Naopak, přijali jste Ducha synovství, v němž voláme Abba, Otče! Sám Duch dosvědčuje našemu duchu, že jsme Boží děti. A jsme-li jeho děti, pak jsme i dědicové, totiž dědicové Boží a spoludědicové Kristovi. **Máme-li podíl na jeho utrpení, budeme mít podíl i na jeho slávě!**

(Římanům 8:14-17)

♦ Mám totiž za to, že **naše nynější utrpení nejsou srovnatelná se slávou, jež na nás má být zjevena**. Všechno stvoření s toužebným očekáváním vyhlíží zjevení Božích synů. Stvoření je totiž podrobena marnosti, ne dobrovolně, ale kvůli tomu, který je marností podrobil. Chová však naději, že jednou bude vysvobozeno z otroctví zkázy do slavné svobody Božích dětí. Víme přece, že **všechno stvoření až dosud společně sténá a pracuje k porodu**. A nejen ono, ale i my, kteří okoušíme první ovoce Ducha,

i my ve svém nitru sténáme, zatímco očekáváme přijetí za syny, to ješť vykoupení svého těla.

(Římanům 8:18-28)

♦ Byli jsme totiž spaseni nadějí. Naděje, která je zjevná, ovšem není naděje. Kdo něco vidí, proč by v to ještě doufal? Doufáme-li však v to, co nevidíme, pak to trpělivě očekáváme. A tak nám také Duch pomáhá v našich slabostech. Když ani nevíme, za co a jak se správně modlit, sám Duch prosí s nevýslovným sténáním za nás. Ten, který zkoumá srdce, ovšem rozumí smyslu Ducha, že podle Boží vůle prosí za svatě. **Víme, že těm, kdo milují Boha, všechno napomáhá k dobrému** – totiž těm, které povolal podle svého záměru.

(Římanům 8:24-28)

♦ V každém našem soužení nás potěšuje, abychom ty, kdo mají jakékoli soužení, mohli potěšovat tímtež potěšením, které jsme sami přijali od Boha. **Vždyť čím více utrpení pro Krista zakoušíme, tím více potěšení skrze Krista přijímáme**. Když tedy máme soužení, je to pro vaše potěšení a spasení (které se projevuje, když snášíte stejná utrpení jako my), a když jsme potěšováni, je to opět pro vaše potěšení a spasení. Proto máme ohledně vás neochvějnou naději, neboť víme, že jako máte podíl na utrpení, tak budete mít podíl i na potěšení.

(2 Korintským 1:4-7)

Rád bych se spolu s vámi zamyslel nad významem utrpení v životě křesťana. V našem uvažování nad Písmem se zaměříme na charakteristiky utrpení v kontextu křesťanského života a naděje v Kristu.

1. Utrpení je v životě každého člověka, a tedy i křesťana, nepopíratelnou skutečností, která je především důsledkem prvotního hříchu člověka vůči Bohu v zahradě Eden. Utrpení je často spojeno s prací a existenční mi starostmi člověka. Práce, jejímž

výsledkem mají být významné výstupy v nejruznějších oblastech činnosti člověka, mnohdy není jen příjemným zpestřením života, aktivním odpočinkem a přirozeným prostředkem realizace potenciálu, který Bůh do člověka vložil a jenž odpovídá fyzickým, mentálním a duchovním kapacitám člověka. V mnoha případech se stává vyčerpávající těžkou dřinou, někdy ve fyzickém, jindy v duševním nebo též i duchovním slova smyslu. To je důsledkem zlořečení, které Bůh seslal na Adama a tím na celé lidstvo v důsledku vzpoury člověka vůči Božím přikázáním, jak čteme v Genesis 3:17-19:

- ◆ *Adamovi řekl: „Protožeš podlechl svou ženu a jedl ze stromu, z něhož jsem ti jíst zakázal, země bude kvůli tobě zlořečená! Po všechny dny svého života z ní budeš jíst s útrapami; bude ti plodit trní a bodláčí a ty budeš jíst polní byliny. V potu tváře budeš jíst svůj chléb, dokud se nevrátíš do země, neboť z ní jsi vzat. Prach jsi a v prach se obrátíš!“*

Země byla kvůli Adamovi a jeho hříchu Bohem zlořečená a on měl užívat plodů své práce s bolestí a utrpením, v potu tváře, až do své smrti. Utrpení je tedy jednou z neodmyslitelných charakteristik života člověka od jeho narození až do jeho skonání. Ještě mnohem více utrpení je však působeno tehdy, když člověk usiluje o to, aby se vymanil z tohoto zlořečení a zajistil se nepoctivě a bez námahy. To vede k podvodům, úplatkům, krádežím, násilí, vraždám a válkám. Ty ovšem ještě zvyšují míru utrpení, která se stala neoddělitelnou součástí lidského života v důsledku zlořečení či prokletí, jež se ve vztahu k zemi přenáší i do práce a (pocivého) úsilí člověka k zajištění svých potřeb a potřeb svých bližních.

2. Utrpení je součástí Božího plánu pro člověka. V listu Římanům apoštol Pavel připomíná, že stvoření je poddáno marnosti, a to z Božího rozhodnutí:

- ◆ *Stvoření je totiž podrobena marnosti, ne dobrovolně, ale kvůli tomu, který je marnosti podrobil. (Římanům 8:20)*

To je pro mnohé křesťany velice tuhé sousto a radikální myšlenka, neboť naši snahou je zpravidla utrpení se vyhnout a ze svého života a z života svých blízkých je zcela eliminovat. V tomto ohledu se ale zdá, že v určitém kontextu se taková snaha může rovnat vzpouře vůči Bohu a touze zařít věci ve svém vlastním životě nebo v životě svých blízkých podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, což může z Božího pohledu být nedostačující a nepřijatelné. Jak říká lidová moudrost, dobrými úmysly je dlážděna cesta do pekel, a dobré je úhlavním nepřítelem toho nejlepšího. Vzpomeňme na apoštola Petra, který se v dobrém úmyslu snažil odradit Ježíše od jeho cesty na Golgotu, tedy od naplnění cíle, proč Kristus přišel na tuto zemi v podobě smrtelného člověka:

- ◆ *Od té doby začal Ježíš oznamovat svým učedníkům, že musí jít do Jeruzaléma, mnoho vytrpět od starších, vrchních kněží a znalců Písma, být zabit a třetího dne vstát z mrtvých. Petr ho tehdy vzal stranou a začal ho kárat: „Bůh tě chraň, Pane, to se ti nesmí stát!“ On se ale odvrátil a řekl Petrovi: „Odejdi ode mě, satane! Svádíš mě, protože nemyslíš na Boží věci, ale na lidské.“ Potom Ježíš řekl svým učedníkům: „Chce-li někdo jít za mnou, ať se zřekne sám sebe, vezme svůj kříž a následuje mě. Kdokoli by si chtěl zachránit život, ztratí jej, ale kdokoli by ztratil svůj život pro mě, ten jej nalezne.“ (Matouš 16:21-25)*

Následování Krista znamená nesení Kristova kříže. Následování Krista a nesení Kristova kříže představuje v našich životech úsilí, námahu, dřinu, sebezapření a utrpení. Ty jsou součástí Božího plánu pro každého člověka a jeho proměny do podoby Kristovy. Bo-

28 ZÁPAS O DUŠI

hu velice záleží na našem charakteru. Naše obrácení je pouze prvním krůčkem na cestě proměny do podoby Kristovy. Je vykročením správným směrem na cestě k posvěcení. Nesení kříže představuje postoj, který nepřipouští, že bychom se utrpění, které Bůh před nás staví, snažili nějak vyhnout nebo je obejít. Předpokládá, že nahlížíme na utrpení jako na jeden ze způsobů Boží výuky, který jsme ochotni přijmout a podrobit se mu, neboť chápeme a přijímáme, že Bohu záleží na našem charakteru a že pouze utrpení je Boží cestou k přetavení surového materiálu ve vzácný a ušlechtilý kov. Vyhýbat se utrpení, které Bůh postaví do našeho života, se může rovnat rezignaci v našem životě víry, která nás svádí z Božích cest, a kterou příkrými slovy zapověděl Pán Ježíš Petrovi ve zmíněném textu z Matoušova evangelia.

3. Utrpení bylo součástí Božího plánu spásy, neboť jím měl projít i Boží Syn, aby dosáhl dokonalosti. Jak čteme v listu Židům, utrpení bylo v Kristově životě prostředkem k jeho posvěcení:

- ◆ *Ale vidíme toho, který byl nakrátko postaven níže než andělé, Ježíše, jak je pro utrpení smrti korunován ctí a slávou; neboť měl z milosti Boží zakusit smrt za všecky. Bylo přirozené, že Bůh, pro něhož je vše a skrze něhož je vše, přivedl mnoho synů k slávě, když skrze utrpení učinil dokonalým původce jejich spásy. A on, který posvěcuje, i ti, kdo jsou posvěcováni, jsou z téhož Otce. Proto se nestydí nazývat je svými bratry, když říká: „Budu zvěstovat tvé jméno svým bratřím, uprostřed shromáždění tě budu chválit.“*

Anglická NIV a ekumenický překlad vystihují velmi dobře skutečnost, že utrpení bylo součástí Božího plánu spásy, když hovoří v 10. verši čteného oddílu o Kristově dosažení dokonalosti skrze utrpení:

- ◆ *Bylo přirozené, že Bůh, pro něhož je vše a skrze něhož je vše, přivedl mnoho synů k slávě, když skrze utrpení učinil dokonalým původce jejich spásy.*

To je opravdu velice zajímavý verš, který by zřejmě sám o sobě vystačil mnohým na celé kázání. Potřebovali Kristus dosáhnout dokonalosti a nebyla-li ani jemu přičtena automaticky s ohledem na jeho božství, a bylo-li i pro něj jedinou cestou k dokonalosti právě utrpení, pak je nasnadě, že následování Krista, které zahrnuje povolání k dokonalosti Kristově, se nemůže utrpení vyhýbat. Utrpení je v uvedeném oddíle z listu Židům spojováno s posvěcením. Jak čteme v 1. listu Tesalonickým 4:3, posvěcení je Boží vůle pro naše životy. Cesta k tomuto cíli podle autora listu Židům vede právě skrze utrpení. Jedná se především o utrpení Kristovo na Golgotském kříži, jehož osobním přijetím jsme se vydali na cestu posvěcení. Utrpení je jak součástí Božího plánu spásy v Kristu, tak též Božím nástrojem naší výchovy k dokonalosti.

4. Utrpení je Božím nástrojem výchovy k poslušnosti. Oddílem v listu Židům, který se zabývá tímto tématem, jsou verše 8-10 z 5. kapitoly, ve kterých se v ekumenickém překladu píše o Kristu:

- ◆ *Ačkoli to byl Boží Syn, naučil se poslušnosti z utrpení, jímž prošel, tak dosáhl dokonalosti a všem, kteří ho poslouchají, stal se původcem věčné spásy, když ho Bůh prohlásil (jmenoval) veleknězem podle řádu Melchisedechova.*

Utrpení, které ve svém životě přijímáme a rozumíme mu jako něčemu, co Bůh dopouští s určitým úmyslem, nás vede k poslušnosti Kristově. Poslušnost se nemůže projevit a osvědčit v situacích, kdy bychom i my sami volili právě to, co se v našich životech právě odehrává, neboť se tak děje přesně podle našich představ. Poslušnosti je možné se podle zmíněného textu naučit

tehdy, když procházíme utrpením a přijímáme je jako něco, co Bůh dopouští. Otázky typu „jak to Bůh může vůbec dopustit“ naznačují, že tazatel nerozumí Božimu záměru s tímto světem, kde i utrpení je pouze věcí pomíjitelnou. Bohu ale záleží především na věčných hodnotách. Nastane-li v našich životech střet mezi zájmem pomíjitelným, jakým může být náš pozemský prospěch a blaho, naše tělesné zdraví apod., a mezi hodnotou věčnou, jakou je naše pevné zakotvení v Kristu jako zdroji naší spásy, pak Bůh může v našich životech zvolit utrpení jako prostředek k našemu upevnění víry a posílení našeho doufání výlučně v Něm samém. Poslušnost není nikomu z nás přirozená, což ovšem mnohdy nedokážeme vidět sami u sebe, spíše u svých kolegů, partnerů a svých dětí. Vzhledem k tomu, že každý z nás máme podíl na životě prvního Adama, inklinujeme přirozeně k tělesnému a soběstřednému smýšlení, a to vzdor našemu znovuzrození. Každý z nás se musí poslušnosti učit. Přijímáme-li utrpení, které Bůh v našich životech dopouští, jako jím zamýšlené, jsme otevření Boží výchově k poslušnosti a zůstáváme na cestě následování Krista.

5. Míru utrpení v našich životech určuje Bůh. Posvěcení a růst k dokonalosti představují proces, který začíná naším obrácením (viz přečtený oddíl z listu Židům 2:9-11). Tento proces ovšem obrácením současně nekončí, je Božím plánem pro naše životy až do jejich samého konce. Z Kristova příkladu je zřejmé, že posvěcení a účast na Kristově dokonalosti by nebyly možné a nemohly by se v našich životech uskutečnit, jestliže bychom se vyhýbali utrpení, které Bůh staví do našich životů. Boží škola a výchova využívá utrpení jako nástroje na cestě k Boží maturitě, tj. dokonalosti v Kristu a posvěcení. Na druhé straně to ale neznamená, že bychom měli utrpení jako cestu k posvěcení sami aktivně vyhledávat. To by byl pouze jeden ze

způsobů, jak se stavět na roveň Bohu v tom smyslu, že bychom nezávisle na Něm rozhodovali o tom, čím potřebujeme projít, abychom dosáhli posvěcení a dokonalosti. Taková aktivita by byla Bohu nepřátelská. Existuje mnoho sekt, které jsou postaveny na důrazu aktivního vyhledávání utrpení, uvnitř a především mimo křesťanské prostředí. Utrpení je prostředkem Boží výchovy k dokonalosti a posvěcení, nikoliv jejím cílem. Důležitou skutečností je to, že o míře utrpení, která je v životě jednotlivého křesťana nutná k tomu, aby úspěšně prošel Boží výchovou k dokonalosti a posvěcení, rozhoduje pouze Bůh. S tím souvisí Boží svrchovanost z hlediska plánu, který je nejlepší pro náš život následování Krista. Každý z nás potřebuje projít jinou cestou, na které bude při následování Ježíše zocelen jiným způsobem a v jiné míře, podle potřeb a také podle toho, co je kdo schopen unést. Výsledkem této Boží výchovy jsou pak nádoby nejrůznější hodnoty, hříbny, které jejich vlastníky rozpoznává nebo nikoliv a v lepším případě jimi ochotně Bohu slouží, a jindy opět drahocenné perly víry a pevné naděje v Kristu. Na této cestě patříme na Ježíše, původce a dokonavatele naší víry. Ono slovo dokonavatel víry ale nevystihuje dobře pravý smysl, který je zaznamenán opět v listu Židům, 12. kapitole ve verších 2-3. Zde se mluví o tom, kdo přivádí naši víru k dokonalosti, anglicky *perfecter of our faith*. V překladu z NIV by tento oddíl mohl znít:

◆ *Soustředme svůj zrak na Ježíše, autora naší víry, který ji přivádí k dokonalosti. Pro radost sobě předestřenou strpěl kříž, nedbaje jeho pohanění, a posadil se na pravici trůnu Božího. Přemýšlejte o Něm, jenž trpěl takový odpor hříšných lidí, abyste nezeslábli ve víře a neklesali na mysl.*

6. Zkušenost s utrpením pomáhá ve vytrvalosti. V EP čteme v listu Židům 10:32-36:

30 ZÁPAS O DUŠI

- ♦ *Jen si vzpomeňte na dřívější dny! Sotva jste byli osvíceni, už jste museli podstoupit mnohý zápas s utrpením; někteří tím, že byli před očima všech uráženi a utiskováni, jiní tím, že stáli při postižených. Vždyť jste trpěli spolu s uvězněnými a s radostí jste snesli i to, že jste byli připraveni o majetek, neboť víte, že máte bohatství lepší a trvalé. Neztrácejte proto odvahu, neboť bude bohatě odměněna. Potřebujete však vytrvalost, abyste splnili Boží vůli a dosáhli toho, co bylo zaslíbeno.*

Wytrvalost ve víře je tedy podle Božího slova předpokladem naplnění Boží vůle v našich životech. Každý alpinista ví, že na cestě k cíli nestačí jen počáteční odhodlání, odpovídající výbava a znalost prostředí. Nestačí dokonce ani fyzické schopnosti a fakt, že se na cestu vydáváme správným směrem a za dobrého počasí. K dosažení náročného cíle je také třeba vytrvalosti, které se člověk učí postupně, s tím jak se učí překonávat překážky a nástrahy, a přitom neztrácí ze zřetele svůj cíl. Také my, procházíme-li utrpením, potřebujeme vytrvalost, abychom došli k cíli a dosáhli zaslíbení víry v Krista, totiž účasti na hostině Beránkově. Připomeňme si verš z listu Římanům 8:17, kterým jsme se vítali v dnešním shromáždění:

- ♦ *trpíme-li spolu s ním, budeme spolu s ním účastni Boží slávy.*

Wytrvalost ve víře a v utrpení je nutnou podmínkou naplnění Božích zaslíbení, která nám jsou dána v Pánu Ježíši.

7. Sdílení se v utrpení je součástí Božího plánu pro člověka. V 1. kapitole 2. Pavlova listu do Korintu, ve verších 8-11, čteme:

- ♦ *Chtěli bychom, bratří, abyste věděli o soužení, které nás potkalo v Asii. Dolehlo na nás nadmíru těžce, nad naši sílu, až jsme se dokonce vzdali naděje, že to přežijeme; už jsme se sami smířili s rozsudkem smrti – to proto, abychom nespolehali na*

sebe, ale na Boha, který křísí mrtvé. On nás vysvobodil ze samého náručí smrti, a ještě vysvobodí; v něho jsme složili svou naději, že nás vždy znovu vysvobodí, když i vy nám budete nápomocni svými modlitbami. A tak, když nám mnozí vyprosili milost, budou za nás mnozí také děkovat.

Utrpení, které Bůh v našich životech dopouští, posiluje naši víru skrze sdílení se v obecenství a je dokonce nástrojem povzbuzení života víry pro druhé, neboť je aktivizuje v jejich modlitebním životě s Pánem Bohem. Bůh nemusí utrpení dopustit přímo v našem životě, ale jestliže máme lásku ke svým blízkým a bližním, pak nás náš zájem o ně v jejich těžkých situacích také vede k Bohu a umožňuje nám růst i v našem porozumění, jakým způsobem si můžeme v krizových situacích vzájemně pomáhat. Jistě se především jedná o modlitebnou podporu, někdy je však nutné jít a pomoci fyzicky, materiálně nebo finančně. Také to jsou prostředky našeho poznávání Boha a testem, je-li náš život zaměřen na věci Boží nebo na naplnění našich vlastních potřeb a představ. Sdílení se a vzájemná podpora v utrpení pomáhá prolomit hradby mezi lidmi, kteří by se jinak možná ani blíž nepoznali. Sdílení se v utrpení je jedním ze způsobů, jakým Bůh obrací k sobě naši pozornost i ve sborovém obecenství.

8. Přijetí utrpení jako součásti Boží vůle v našich životech, nás vede k vděčnosti za možnost podílet se na Božím díle. V listu Kolosenským 1:24 píše apoštol Pavel toto:

- ♦ *Proto se nyní raduji ve svých utrpeních pro vás, neboť na svém těle nesu část Kristových soužení, jež má nést jeho tělo, totiž církev.*

V tomto verši vyjadřuje Pavel své přesvědčení, že utrpení má i svou zástupnou funkci, tak jako mělo v životě Kristově, a že míra utrpení Kristových je doplňována utrpením jeho následovníků na celém světě. Mnozí

jsme slyšeli svědectví misionářů o tom, že v dnešní době fyzicky trpí, je týrán a umírá pro Kristovo jméno ještě mnohem více mučedníků, než tomu bylo v biblických dobách. A v mnoha případech mají stejný postoj k utrpení, jaký měl apoštol Pavel, který považoval za čest, že se smí podílet na doplňování míry Kristových utrpení vlastním utrpením. Jaký je náš postoj k utrpení? Jsme ochotni přijímat svůj podíl na utrpeních Kristových ve svém životě? Když to dokážeme, nic nemůže narušit naši vděčnost Bohu za jeho dílo spásy v Kristu.

9. Radost v utrpení. Na závěr bych vás rád potěšil dvěma místy z Nového zákona, která jsou velkým povzbuzením těm, kdo přemýšlejí o smyslu utrpení ve svém vlastním životě. První oddíl nalezneme u Jakuba 1:2-4:

- ◆ *Mějte z toho jen radost, moji bratři, když na vás přicházejí rozličné zkoušky. Vždyť víte, že osvědčí-li se v nich vaše víra, povede to k vytrvalosti. A vytrvalost ať je dovršena skutkem, abyste byli dokonalí a neporušení, prosti všech nedostatků.*

Rozumíme-li smyslu utrpení a zkoušek ve svém životě, můžeme si s apoštolem Jakubem, bratrem našeho Pána Ježíše Krista, zachovat radostný postoj i v těžkých životních situacích. Druhý oddíl nalezneme v listu apoštola Petra 4:12-16:

- ◆ *Moji milovaní, nebuďte zmateni výhnní zkoušky, která na vás přišla, jako by se s vámi dělo něco neobvyklého, ale radujte se, když máte podíl na Kristově utrpení, abyste se ještě více radovali, až se zjeví jeho sláva. Jestliže jste hanobeni pro jméno Kristovo, blaze vám, neboť na vás spočívá Duch slávy, Duch Boží. Ale ať nikdo z vás netrpí za vraždu, za krádež nebo jiný zlý čin anebo za intriky. Kdo však trpí za to, že je křesťan, ať se nestydí, ale slaví Boha, že smí nosit toto jméno.*

Závěrem:

- ◆ *Tomu pak, který má moc uchránit vás před pádem a postavít neposkvrněné a v radosti před tvář své slávy, jedinému Bohu, který nás spasil skrze Ježíše Krista, našeho Pána, buď sláva, velebnost, vláda i moc přede vším časem i nyní i po všechny věky. Amen.*

– Zdeněk Valenta –

UZDRAVUJÍCÍ LÁSKA Realita vnitřních zranění

- ◆ *Když byl ještě daleko, otec ho spatřil a hnut lítostí běžel k němu, objal ho a políbil. (Lukáš 15,20)*

Vnitřní uzdravení je poměrně oblíbené téma v soudobém křesťanství a bylo o něm napsáno mnoho knih a pojednání. Někdy bývá vnitřní uzdravení nesprávně spojováno s uzdravením z tělesných nemocí, podrobněji jsme o tom hovořili v kapitole o uzdravení Boží mocí (kapitola 10). Zde bych pouze připomněl, že problémy, ke kterým se vztahuje vnitřní uzdravení, nemají charakter medicínský, ale spíše psychologický a duchovní. Nelze proto libovolně zaměňovat uzdravení z nemoci a vnitřní uzdravení, jak se to mnohdy děje v různých přednáškách a publikacích. Každé z nich má totiž jinou podstatu.

V současné společnosti žije mnoho psychicky zraněných lidí, kteří pociťují bolest, osamělost, zklamání, někdy dokonce i zášť. Jejich zranění často pocházejí z období dětství, kdy prožívali odmítnutí svými rodiči, nedostávalo se jim lásky a bezpečí, nebo dokonce byli zneužíváni těmi nejbližšími. Je známo, že lidé, kteří vyrůstali v disharmonických rodinách a trpěli nedostatkem lásky v dětství, jsou více náchylní k sociálně patologickým jevům jako je drogová a alkoholová závislost, záško-láctví, gamblerství, povalečství, vandalismus, dlouhodobá nezaměstnanost a

32 ZÁPAS O DUŠI

kriminalita. Svou citovou deprivaci řeší navozováním časných známostí, které ovšem vzhledem k jejich citové nezralosti nemají trvalý charakter a často se rozpadají. A tak začíná začarovaný kruh, kdy jejich původní problém odmítnutí či citového nespokojení v dětství se rozrůstá do rozměrů, které člověk již není schopen zvládnout. Tento vývoj může nakonec vyústit až do nejrůznějších katastrofálních konců.

Některí křesťané vidí v citových zraněních člověka také hlavní příčinu, proč tito lidé ve svém životě odmítají Boha a Krista. Podle těchto názorů emočně zranění lidé nejsou schopni se obrátit k Bohu, protože si jej nedovedou představit jako milujícího Otce. Nedostatek lásky, odmítnutí rodiči, špatné zacházení a různé způsoby zneužití v dětství jsou jistě závažnými faktory způsobujícími zranění v lidských citech a duši. Je však otázkou, zda všechny tyto negativní zkušenosti, které mnozí lidé ve svém dětství prožívali, jsou tím skutečným kořenem jejich problémů. Je citová deprivace a zneužívání v dětství tou nejhlubší příčinou, proč lidé berou drogy, stávají se kriminálníky, stíždají partnery? Lze vysvětlit různá životní selhání pouze tím, že tito lidé neměli dobré dětství a že jim bylo různě ubližováno? Odmítají lidé Boha jenom proto, že jejich otcové v nich zanechali špatný obraz otce, který neumí milovat a být nablízku?

Největší problém člověka

Nesprávné vztahy v časném dětství nejsou zanedbatelné pro citový vývoj člověka a mohou nepochybně přispět k deformaci vztahů v pozdějším životě. Avšak každá lidská bytost je poznamenána ještě jiným, daleko hlubším problémem, který má svůj původ u našich prvních rodičů. Jejich neposlušnost vůči Bohu byl narušen harmonický vztah mezi Otcem a jeho stvořením. Jejich duchovní pád v zahradě Eden způsobil odcizení se Bohu. Prvotní hřích našich prarodičů měl katastrofální následky nejen pro ně samotné, ale i

pro celé další generace. Týká se to každého z nás bez výjimky. Od okamžiku pádu Adama a Evy je hřích tou nejhlubší příčinou všech zdeformovaných vztahů. Hřích není jen morální chyba, kterou člověk může sám napravit. Je to něco mnohem horšího. Hřích je zhoubné bujení, které prorůstá celým lidským pokolením, infekce, kterou jsou nakaženi všichni již od svého narození (početí). Odděluje nás navždy od Boha a způsobuje, že jsme objektem jeho hněvu. Pán Ježíš hodnotí lidské nitro jako místo, které je zcela zkažené a odkud vychází všechno zlo, které znešvecuje člověka:

◆ *Neboť ze srdce vycházejí špatné myšlenky, vraždy, cizoložství, smilství, loupeže, křivá svědectví, urážky.*

Člověk není hříšníkem proto, že koná zlé věci. On je hříšníkem proto, že má zkažené nitro a je nezpůsobilý k dobremu. Může být civilizovaný, vzdělaný, kultivovaný, dokonce i nábožensky založený, ale zůstává vnitřně zkažený.

Každý člověk přichází na svět jako syn nebo dcera Adamova a přináší se sebou neblahé dědictví v podobě hříšné přirozenosti. Pavel popisuje křesťanům v Efezu duchovní stav nevěřícího člověka. Je duchovně mrtvý pro své hříchy, je pod panováním světa, těla a ďábla. Křesťanům v Římě pak vysvětluje, že lidé, dokud nejsou proměněni Boží milostí, jsou otroky hříchu. Možná budete namítat, že tento obraz člověka, jako úplně zkaženého tvora, je přehnaný. Přece na světě žije tolik dobrých a ušlechtilých lidí a zdaleka ne všichni projevují takový stupeň zkaženosti, jak je to vylíčeno v předchozích větách. Je pravdou, že ne všichni jsou ve svých skutcích vrazi, zloději a cizoložníci, ale všichni máme zkažené srdce a různé zlé věci se objevují v našich myšlenkách. Sami nevíme, jak bychom se zachovali v extrémních podmínkách. Kdo si je jistý, že by obstál za všech okolností? Pamatujeme si, že jen díky Boží všeobecné milosti není na světě ještě

více vražd, cizoložství, krádeží, pomluv a křivých obvinění.

Pána Ježíše navštívil jednou člověk jménem Nikodém. Tento muž patřil k tehdejší náboženské elitě židovského národa. Byl členem židovské rady a učitelem v Izraeli. Ježíš mu tehdy řekl věci, na které se Nikodém přímo neptal. Ale byla to odpověď na otázky, které Nikodéma v nitru duše trápily a znepokojovaly. Z úst Ježíše uslyšel větu, která u něj způsobila údiv:

◆ *Amen, amen, pravím tobě, nena-rodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží.*

A protože Nikodém tomu nerozuměl, Ježíš mu tuto duchovní pravdu vysvětlil. Pokud má člověk vejít do Božího království, musí se narodit podruhé, a to z Božího Ducha. Duchovní stav člověka je alarmující a nelze jej napravit nějakými povrchními kosmetickými úpravami. Je zapotřebí radikální, revoluční změna. Je nutný zásah zvenčí v podobě díla Ducha svatého, který způsobuje znovuzrození člověka. Pokud toto znovuzrození potřeboval nábožensky založený židovský rabin, o co víc jej potřebuje každý z nás, tedy i lidé, kteří jsou citově a vnitřně zranění.

Oběť, nebo hříšník?

V přístupu k léčbě vnitřních zranění lze vystopovat dvě cesty. První z nich vychází z koncepce psychologické podmíněnosti vývoje člověka. Podle tohoto pojetí je lidská osobnost, myšlení, chování a jednání podmíněno tím, co člověk prožíval v minulosti, především v útlém dětství. Pokud citově strádal, neměl uspokojeny potřeby, byl zneužíván, bude mít nesnáze ve vztazích, sklony k nesprávnému jednání a problémy s přijetím Boha jako milujícího Otce a Krista jako Spasitele. Citová zranění z dětství jsou podle tohoto názoru příčinou psychických i duchovních problémů v pozdějším věku. V tomto přístupu existuje tendence, aby byl zraněný člověk chápán jako oběť svého okolí, svých rodičů a nesprávných vztahů. Příčina potíží je hledána

vně zraněného člověka. Podle toho se řídí i léčba vnitřních zranění. Postižený člověk je veden k tomu, aby zkoumal své zážitky z útlého dětství a hledal situace, kdy citově strádal, nebyl dostatečně milován nebo mu bylo ubližováno. Aby mohl dojít k uzdravení, musí být všechny tyto negativní zážitky z dětství odreagovány v průběhu psychoterapeutické léčby.

Absolutizace takového přístupu však často vede k zpochybnění i těch vztahů s rodiči a blízkými, které člověk vnímal předtím jako normální. Z otce, který byl pokládán za milujícího člověka, je v průběhu psychoterapeutického vedení vytvářena monstrózní postava, v jejíž bezcitném jednání spočívá údajná příčina všech současných potíží. Jim Owen uvádí ve své knize *Christian Psychology v War on God's Word* (Válka křesťanské psychologie s Božím slovem) jeden takový příklad.

Ženatý pastor, který pracoval s mládeží, se zapletl do intimního vztahu s nezletilou dívkou, která patřila do jeho skupiny. Když celá aféra vyšla najevo, pastor veřejně činil pokání z tohoto činu, prosil shromáždění o odpuštění a složil svou funkci. Jelikož se však jednalo o trestný čin, byl vzat do vazby, obžalován a obviněn. V rámci trestního řízení se podrobil psychologickému vyšetření a délka trestu měla být, alespoň do určité míry, závislá na psychologickém posudku. Jeho osud byl tedy závislý na psychologích. On a jeho žena si vyhledali ty nejlepší křesťanské psychology, kteří byli dostupní. Společně se účastnili sezení a očekávali, že poradenství bude vedeno způsobem, který vychází z Božího slova. Avšak brzy zjistili, že tomu tak není. I když každé sezení začínalo modlitbou, středem poradenství bylo odhalení a zpracování pastorova dětství. Terapie byla vedena tak, aby pastor „objevil“, že jeho otec pro něj vůbec nebyl tím báječným člověkem, za kterého jej předtím pokládal. Psychoterapie, kterou absolvoval, vedla ve svých dů-

34 ZÁPAS O DUŠI

sledcích k hluboké trhlíně ve vztazích s jeho matkou, která v té době ještě žila. Také jeho ženě se dostalo od psychologů zvláštní „útechy“. Řekli jí, že její manžel byl předurčen k tomu, aby se dopustil nevěry.

Duchovní přístup k řešení vnitřních zranění vychází z biblické pravdy o člověku. Ve zkaženém světě je nevyhnutelné, že se člověk stává obětí hříchu jiných lidí. Avšak tato skutečnost z něj nečiní nevinnou oběť, která může své vinu za všechny problémy a nesprávné jednání na traumata z časného dětství. To, že jsme se stali obětí jiných lidí, z nás nesnímá naší vlastní vinu před Bohem. Mohlo být s námi špatně zacházeno, ale to nás nezbujuje odpovědnosti za naše činy před Bohem. Odcizení Bohu, které jsme zdělili po prvních rodičích, v nás vytvořilo duchovní vakuum, které se každý člověk snaží zaplnit. Ve snaze kompenzovat toto odcizení se člověk dožaduje splnění různých potřeb od svých nejbližších – v dětství od svých rodičů, později od svého životního partnera. Často se však jedná o požadavky nesplnitelné, protože mají spíše povahu duchovní než psychologickou. A tak není překvapující, že lidé dorůstají s tím, že mnohé jejich potřeby nebyly uspokojeny. Není však možné obviňovat ze všeho rodiče a okolí, protože skutečná příčina našich problémů a zranění leží mnohem hlouběji než v událostech našeho dětství. K vyřešení problémů dojde až tehdy, když se člověk obrací k Bohu, který v Kristu s námi obnovuje původní otcovský vztah.

Psychologický přístup tedy hledá příčinu vnitřních zranění a jejich důsledků mimo člověka, zatímco Boží slovo hovoří o základním problému, který je uvnitř každého z nás. Psychotherapie nabízí léčbu v podobě odrea-gování traumatických vzpomínek z dětství, zatímco Boží slovo vede člověka k pokání a obnově narušeného vztahu s Bohem skrze zástupnou oběť jeho Syna, Ježíše Krista.

Lidé – a žel i mnoho křesťanů – dnes více věří psychologické determinaci vývoje člověka než Božímu slovu, které hovoří o hříchu a jeho následcích. Být obětí svého okolí a být zraněn psychickými traumaty z dětství je dnes módní a zní soucitně; být hříšníkem, který má činit pokání a obrátit se k Bohu, působí příliš hanlivě a zavání středověkem. Není proto divu, že psychoterapeutický přístup je dnes – a to i v křesťanských kruzích – stále více populární. Ježíš Kristus však nepřišel na svět, aby primárně vyřešil naše frustrace a psychická zranění, která nosíme v sobě v důsledku nešťastného dětství. Přišel proto, aby zachránil hříšníky. Pavel píše Timoteovi:

◆ *Věřohodné je to slovo a zaslouží si plného souhlasu: Kristus Ježíš přišel na svět, aby zachránil hříšníky. Já k nim patřím na prvním místě.*

Pavel se nestyděl za to, že je prvním z hříšníků. Neváhal se přihlásit mezi největší hříšníky. Přicházel ke Kristu jako hříšník, a nikoli jako oběť, i když by se také mohl vmlouvat na zážitky ze svého dětství, na nesprávné ovlivnění svými učiteli, na vedení k nepravé zbožnosti... V oblasti vnitřního uzdravení se psychologický přístup dostává do konfliktu s Božím slovem. Ke Kristu totiž nepřicházíme jako oběti, ale jako hříšníci. Navíc víra ve svrchaného Boha vylučuje pohled na člověka jako na oběť. Bůh si může použít i naše traumata a zranění k tomu, aby si nás přitáhl k sobě. Vše, co Bůh dopouští v našich životech, slouží nakonec k našemu spasení a k Boží slávě.

V Otcově objetí

Boží slovo říká mnoho o uzdravení zkaženého nitra člověka. Prostředky, které k tomu Bůh používá, jsou však značně rozdílné od psychoterapeutických metod. Je to Boží Duch, který musí proměnit nitro člověka, který dává poznání vlastního stavu člověka a přitahuje ho svou milostí k Bohu.

V Bibli najdeme mnoho příkladů takové proměny. Jedním z nich je marnotratný syn z Ježíšova podobství o třech ztracených věcech. Mladší syn se rozhodl svévolně naložit se svým majetkem a odchází do daleké země, kde rozmařilým životem rozházel svůj kapitál. Když už všechno utratil, začal mít hlad a cítil nouzi. A tak se snažil hledat pomoc. Nejdříve to zkoušel u lidí. Uchytil se u jednoho občana v této zemi, který jej poslal na pole pást vepře. Neměl však z čeho žít, a tak se musel živit slupkami, které žrali vepři, ale ani toho nebylo dostatek. V určitém okamžiku si vzpomněl, že v domě jeho otce se dokonce i nádeníkům vede mnohem lépe než jemu v současné situaci, a tak se rozhodl, že se vrátí k otci, vyzná mu svá přestoupení a bude jej prosit, aby z něj učinil alespoň jednoho ze svých nádeníků.

Mladší syn je obrazem člověka, který se vzbouřil proti Bohu, chtěl se osamostatnit a vzít svůj osud do vlastních rukou. Člověk však není dobrým hospodářem svého života – všechno promrhá pro své sobecké cíle a uspokojení svých zvrácených tužeb. V důsledku odcizení se od Boha a špatného nakládání se svým majetkem (životem) trpí duchovním hladem. Avšak v tomto světě neexistují žádné hodnoty, které by mohly tento hlad uspokojit. A tak hledá různé atrapy skutečných hodnot, požaduje uspokojení svých potřeb, ale to, co nachází v tomto světě, je potrava velmi podřadné kvality a ještě jí není dostatek. Když si člověk může tento svůj zoufalý duchovní stav uvědomit, je to již známka činnosti Ducha svatého v jeho nitru. Je to práce Božího Ducha, který člověka vede k tomu, aby již nehledal pomoc u lidí, ale obrátil se k nebeskému Otci. V první fázi však člověk často přichází k Bohu a chce si jeho přízeň nějak zasloužit, nějakým způsobem si na ni vydělat, stejně jako marnotratný syn chtěl být nádeníkem.

Podívejme se však na to, jaká je otcova reakce na návrat marnotratného syna. Otec jej netrpělivě vyhlízel, a když jej v dálce spatřil, ihned běžel k němu hnut lhostí. Místo aby jej plácnul, že promrhá svůj majetek, místo aby mu vyčítal, že jej opustil, otec jej objímá a vyjadřuje mu svou lásku polibkem. Syn, který pracoval v vepřů a neměl žádné prostředky k živobytí, musel vypadat mizerně – byl zřejmě otrhaný, hladový, špinavý a možná i bosý. Vyznává svému otci, že zhřešil proti nebi i vůči němu a necítí se již hoden být nazýván jeho synem. Ale otec na to nehledí a přikazuje svým služebníkům, aby ihned přinesli nejlepší oděv a oblékli jej, aby mu dali prsten na ruku a obuv na nohy. Následuje slavnostní hostina, hodování a společenství otce se synem. Celý dům se raduje z návratu člověka, který byl již pokládán za mrtvého a navždy ztraceného.

Toto je mimořádný obraz Boží lásky k hříšníkovi. Nikde v Písmu nečteme, že by Bůh pospíchal. Boží slovo je naopak představuje jako absolutně svrchovaného, který má všechno s přehledem pod kontrolou a nemá důvod nikam spěchat. Zde je jediné místo v Bibli, kde Bůh Otec pospíchá! Je to neslychané! Absolutní vládce vesmíru pospíchá, aby se setkal s hříšníkem a vyjádřil mu svou lásku a náklonnost!

Skutečné uzdravení našeho nitra

Vracející se marnotratný syn má jistě velmi bohatou osobní historii plnou různých psychických traumat. Avšak k otci nepřichází proto, aby se své paměti doloval všechny traumatizující zážitky z minulosti. Neprosí, aby mu otec pozvedl jeho pošramocené sebevědomí a vylepšil jeho vlastní sebeúctu. Přichází k němu jako hříšník a vyznává, že není hoden. Když jej však otec objímá, zapomíná na všechna zranění z minulosti. Otcův polibek lásky a smíření jej plně uzdravuje. Neslyšíme žádné vzpomínky na události z doby, kdy byl mimo domov. Radostné společenství s otcem je úplně vytěsnilo.

Za svůj život jsem slyšel mnoho svědeckvých lidí, která by bylo možno přirovnat k návratu marnotratného syna k otci. Mezi nimi byli i lidé, které předchozí život těžce poznamenal. Propadli alkoholu nebo jiným závislostem. Jeden bratr vzpomínal, že jej alkohol tak svázal, že přespával v opilosti pod mostem a ztrácel osobní věci. Jeho spolupracovník, věřící křesťan, mu svědčil o Kristu. Pak začal číst Bibli a dostala se mu Boží milost, že uvěřil v Krista. Stal se z něj nový člověk, který žije svobodným životem.

Mohl by se jistě vmlouvat na své dětství. Jeho otec měl rovněž problémy s alkoholem. Ale když hovoří o svém životě, vyznává, že byl hříšníkem (a nikoli obětí), který byl ospravedlněn skrze Krista a milostivě přijat svým nebeským Otcem.

Nechci negovat potřebu uvolnění některých negativních emocí a zranění, které člověk v sobě nosí z doby, kdy žil bez Krista, bez naděje a bez Boha. V praxi je někdy potřeba zvláštního pastýřského vedení u lidí, kteří mají za sebou těžkou minulost. Ale zkušenost nového stvoření, kterým se člověk stává v Kristu po svém obrácení, přehluší tyto negativní zážitky. Apoštol Pavel vyznává:

♦ *Bratří, já nemám za to, že jsem již u cíle; jen to mohu říci: zapomínaje na to, co je za mnou, upřen k tomu, co je přede mnou.*

Věřící člověk není nikde vyzván, aby se vrátil v čase a zkoumal své zážitky z minulosti. Svůj život již nežije pro sebe, ale pro Krista, který si jej zamiloval a vydal za něj sebe samého. A tak se věřící křesťan nemůže do nekonečna točit kolem sebe a vracet se stále ke svým zraněným citům a traumatickým zážitkům. Je přece v Kristu nové stvoření.

Bezsporu mnoho lidí prožilo citová zranění, někteří byli zneužití, odstrčeni, odmítnuti. V jejich duši jsou četné rány. Avšak tyto rány nelze vyléčit jenom psychoterapií, která není schopna řešit

ty nejhlubší a nejpodstatnější problémy lidské duše. Skutečné vnitřní uzdravení může provést jedině Bůh. Při této léčbě Bůh čistí naši zkaženost tím, že nám dává oděv dokonalé Kristovy spravedlnosti a současně v nás vytváří novou přirozenost. Tato léčba je však také nepříjemná, protože je při ní obnaženo nitro člověka a ukazuje se, co vše v něm sídlí. Je to terapie, kterou koná Boží Duch, když člověka přivádí k pokání. V tomto procesu dostáváme pečeť Božího Ducha, stáváme se členy Boží rodiny a máme společenství s Otcem. Po takovém zákroku se vnitřní rány hojí mnohem rychleji, do hloubky a natrvalo. A tak je dobře, když při své službě vnitřně zraněným lidem máme na zřeteli tento nejdůležitější aspekt vnitřního uzdravení člověka podle Božího záměru.

– Štěpán Rucki –

Ukázka z knihy:

„Je někdo z vás nemocen?“, str. 159 –

„NEBEZPEČÍ KREACIONISMU“

aneb co je v Evropě nemyslitelné
Parlamentní shromáždění Rady Evropy na svém zasedání počátkem října 2007 schválilo rezoluci, nazvanou „*Nebezpečí kreacionismu ve vzdělávání*“. Cílem má být zabránit výuce kreacionistických teorií včetně teorie „*intelligentního designu*“, tedy teorií o vzniku života, které se rozcházejí s darwinistickou evoluční teorií hlavního vědeckého proudu.

Rada Evropy, považovaná za hlavního strážce lidských práv a občanských svobod na evropském kontinentu, apeluje na členské státy a jejich školské orgány, aby „*hájily a rozvíjely vědecké poznání*“, „*rozhodně oponovaly výuce kreacionismu jako vědecké disciplíny rovnocenné evoluční teorii*“ a „*podporovaly výuku evoluce jako fundamentální vědecké teorie ve školních osnovách*“.

Skutečnost, že spolu stoupenci darwinistické evoluce a jejich odpůrci vedou debatu na té či oné vědecké úrovni a že se tato debata v posledních letech vyostřuje úměrně tomu, jak se jednotlivým stranám daří formulovat nové argumenty a odhalovat slabiny protistrany, je dnes všeobecně známým faktem. Tvrzení, že se ta či ona strana sporu „mýlí“, tedy nikoho nepřekvapuje a bývalo doposud dobrým zvykem ponechat tuto debatu právě v mantinelech svobodné akademické debaty, kdy argument je vyvrácen argumentem, nikoliv vůle vůlí.

Právě na tuto zásadu, tedy že svobodná výměna názorů je nejlepší obranou proti tmářství a diktátu jediného správného světového názoru, bývala Evropa tolik hrdá. Dnes už to snad neplatí? Opravdu je možné, aby v demokratických a právních státech Evropy, které ctí svobodu vědeckého bádání a svobodu slova a svědomí, politické orgány zavazovaly své občany takovýmto způsobem k podpoře jediné, byť dominantní vědecké teorie – a aby alternativní vysvětlení nejednoznačných vědeckých faktů bylo takto politicky vytlačováno z veřejné debaty?

Ale tím otázky nad textem Rady Evropy zdaleka nekončí: Ona rezoluce totiž do sporu o výklad vzniku života vnáší zcela nový prvek: nejen, že protistrana se „mýlí“, nýbrž že zastávání jejich názorů je „hrozbou“. Kdyby se prý těmto teoriím podařilo proniknout do vzdělávacích systémů evropských zemí, o což jejich stoupenci aktivně usilují, znamenalo by to „hrozbu pro lidská práva“ a demokracii. Stoupenci kreacionismu nebo inteligentního designu jsou prý totiž „reálnou politickou silou“, tvrdí rezoluce, mají často blízko k „extremistickým pravicovým hnutím“ a mnozí z nich „usilují o nahrazení demokracie teokracií“.

Hrozba demokracii, to už jsou vážná slova, zde už končí legrace – vždyť tak silná slova si Evropa nedovolila vyslovit ani o radikálním islamismu,

vraždicím nevině! Kdo jsou oni „kreacionisté“, kteří usilují o ovládnutí vzdělávání, v čem se projevuje politická radikalita některých z nich, kdo z nich usiluje o nastolení „teokracie“ – to text nedefinuje. Jakou hrozbu pro demokracii tito lidé představují? Vždyť takto může být označeno cokoliv, co je pro někoho politicky nekorektní! Znamená to snad, že všichni ti, kteří věří ve stvoření světa Bohem, jsou „kreacionisty“ ve smyslu toho návrhu a má na ně být pohlíženo jako na „hrozbu“ pro demokracii? Co počít s takovým textem? Máme jej snad chápat jako přiznání, že darwinistickému evolucionismu docházejí argumenty, uchylují-li se jeho politické špičky k mocenskému nátlaku místo vědecké debaty? Nebo snad se opravdu v Evropě připravuje politické tažení proti nositelům „nesprávných“ názorů?

„V každé době je něco 'myslitelné' a něco 'nemyslitelné“, napsal kdysi americký filosof Francis Schaeffer v souvislosti s bojem proti potratům ve Spojených státech. Mluvil o tom, že nestačí jen usilovat o obnovu kultury, kde interrupce je „nezákonná“ – cílem je, aby byla „nemyslitelná“. Schaeffer správně upozorňoval na to, že jakmile se ve vědomí společnosti určitá věc stane „myslitelnou“, lidé si na tuto myšlenku zvyknou a věc tak bude dříve či později i „přijatelnou“ a nebude dlouho trvat a stane se realitou. Je to jen teoretizování? Vždyť právě takto se v Evropě prosadilo hnutí za uzákonění homosexuálních manželství. To, co bylo dříve nemyslitelné, se postupem času stalo normou – a dnes je naopak nemyslitelné, aby si nějaký vlivný politik dovolil tuto „samozřejmost“ zpochybnit. A přitom se na věci samé – tedy na nemravnosti, nepřirozenosti a společenské nenormálnosti homosexuality – nic nezměnilo, změnil se jen postoj společnosti k ní. Možná se zde uvádí do chodu podobný scénář. Dnes je možná myšlenka na omezení akademických svobod a svobody projevu pro

odpůrce darwinismu (alespoň – doufám – pro většinu lidí) nepřijatelná. Ale pokusný balón už byl vypuštěn, vhodná slova nalezena, myšlenka zformulována, tabu prolomeno. Už to zkrátka někomu napadlo a kdosi to vyslovil – a ne leckdo, sama slovatná Rada Evropy! A je-li pravdivý bonmot, že každé publikované slovo se stává svého druhu veřejným majetkem, pak je od této chvíle naším společným majetkem myšlenka, že v Evropě by mělo být zakázáno hlásit se k víře ve stvoření světa ... Počkat, počkat, možná teď zvoláte, takhle to přece v té rezoluci nestojí, tam se přece jen mluví o ... Vidíte, a už vedeme debatu o něčem, co bylo ještě před chvílí nemyslitelné.

– David Floryk –
Konzervativní listí
Říjen 2007

Rada Evropy bývá často zaměňovaná s Evropskou unií či s některým z jejích orgánů. Jde o mezivládní organizaci se sídlem ve francouzském Štrasburku, která byla založena roku 1949 a dnes sdružuje 46 zemí, včetně 21 států střední a východní Evropy. I u nás dobře známý Štrasburský Evropský soud pro lidská práva, zřízený na základě Evropské úmluvy o lidských právech, byla přijata právě Radou Evropy. Rada Evropy je řízena výborem ministrů členských zemí. Parlamentní shromáždění Rady Evropy není volebním „parlamentem“ v pravém slova smyslu. Je poradním orgánem Rady a skládá se ze 315 zástupců, jmenovaných parlamenty členských států. Český parlament je zastoupen 10 svými poslanci a 2 senátory. Předsedkyní stále poslancecké delegace je poslankyně Anna Čurdová (ČSSD), která se hlasování nezúčastnila. Poslanec Walter Bartoš (ODS) a senátor Tomáš Jirsa (ODS) hlasovali proti rezoluci, naopak senátorka Alena Gajdůšková (ČSSD) její schválení podpořila.

– Konzervativní listí –

POZNÁMKA REDAKCE

ZODu:

Dokument „Nebezpečí kreacionismu ve vzdělání“, který byl předložen Radě ke schválení obsahuje 105 bodů, které na jedné straně zdůrazňují mnohačetné přínosy evolučního myšlení a učení lidskému rodu i společnosti a současně upozorňuje na vážné nebezpečí, které přináší jakákoliv kritika evoluce. V bodě č. 4 poukazuje na skutečnost, že všechna tři monoteistická náboženství, judaismus, křesťanství a islám jsou zastánci kreace. Podle dokumentu je kreacionismus fenoménem Ameriky, který dnes ohrožuje Evropu. Představitelé evropského monoteismu a zastánci kreacionismu chtějí šířit své nauky ve školách euroasijského kontinentu. Pro zajímavost přinášíme několik myšlenek z obsáhlého dokumentu.

Kreace je vyučována v Turecku – učebnice Atlas kreace je z Turecka dodávána do škol různých evropských zemí a je zaslána žurnalistům (53); ve Francii (57) profesor evoluční biologie prohlásil, že turecká učebnice je mnohem nebezpečnější než všechny předchozí kreační iniciativy anglosaského původu. Ve Švýcarsku dostal velký počet škol ve francouzsky hovořících kantonech tisíce výtisků kreačního atlasu. Hlas odborníků ukazuje na to, že učebnice není v souladu oddělení sekulárního a náboženského vyučování. V Belgii se kreacionisté pokusili infiltrovat školy, ... ministr odpovědný za vzdělání upozorňuje, že pedagogové jsou proti hodnotám, které jsou v atlasu prezentovány. Dále jsou popsány kreační postoje Polska, Ruska, Itálie, Švédska, Řecka, Velké Británie, Srbska, Dánska, Německa a Španělska. Ve prospěch evolučních procesů jsou uváděny výsledky vědeckého poznání, především v medicíně. Jako příklad evolučních procesů je uváděn virus HIV, který se rapidně evolučně vyvíjí, proto

léčba nemoci AIDS lékařským možností nemiká. Rovněž rezistence hmyzu vůči pesticidům je živou ukázkou evoluce a schopnosti jedince přežít. Bod rezoluce (18.5.) říká, že je nutné trvat na vyučování evoluce jako jediného základu přírodních věd ve školních osnovách. Evoluce je jediná, ověřená a uznávaná vědecká metoda. Bod č. (89) říká: Evoluční teorie je základem vědeckého poznání a zárukou budoucnosti naší demokracie. Evoluce nesmí být kreacionisty pochybným způsobem znevažována. Bod (91): Důrazně varujeme, kreacionismus představuje vážný útok na lidská práva. Bod (94): Učení evoluce o přírodním výběru je základem vědeckého zkoumání, je rozhodující pro budoucí rozvoj společnosti a demokracie. Z tohoto důvodu musí evoluční učení zastávat hlavní pozici ve studijních programech a školních osnovách, obzvláště v oblasti přírodních věd. Bod (104): Detailní studie o rostoucím vlivu kreacionismu odhaluje, že diskuze na téma kreace a evoluce překračuje rovinu intelektuální polemiky. Nebudeme-li dostatečně ostrážiti, hodnoty, které jsou samotnou podstatou společenství Rady Evropy, budou přímo ohroženy kreacionistickým fundamentalismem. Součástí Parlamentární rady je, abychom zasáhli dříve, než bude pozdě.

Kritici evolučního učení obvykle usilují o to, aby se téma evoluce a kreace vyučovalo jako dva rozdílné pohledy na vznik života, nebo aby se ve školách nevyučovalo vůbec, protože prezentace evolučního bádání má ideologický význam. Evoluce byla povýšena nad jakoukoliv inteligentní příčinu, což vyžaduje ještě více víry, než víra v inteligentní příčinu. Presentovat evoluční domněnky jako vědou dokázané skutečnosti je zavádějící a ve světle současného poznání vědy je ve svých základech akademicky neobhajitelné.

Jak hlasování dopadlo?

Na svém zasedání 4. října Parlamentární rada zastoupená 47 národy

schválila rezoluci a vyzvala své vlády, aby „důrazně odmítly“ umožnit zvažovat jakoukoliv možnost výuku inteligentního záměru (designu) nebo kreace. Konečná rezoluce byla přijata 48 hlasy proti 25 hlasům. Výsledek hlasování není porážkou kreacionistů ani křesťanů. Naopak. Je to výzva k odpovědnosti za výchovu v otázkách víry a ta patří rodičům a církvím. Není třeba, aby za nás někdo suploval. Základy vědy v minulosti položili křesťané, protože „stopovali“ tvořivou moc inteligentní příčiny všeho. Tito významní vědci uznávali svého Stvořitele a Pána. Přínos vědě a poznání není ani dnes výsadou ateistů.

– kas –

OSUDY ČESKÝCH EXULANTŮ

Cesta cizinou do země otců

To, co vám chci povědět o našich předcích a jejich dlouhém putování po zemích evropských vychází především z ústního vyprávění, které se zachovalo v našich rodinách. Dále jsem čerpal z práce Edity Sterikové o pobělohorských exulantech a mohu říci, že se vše shoduje s tím, co jsem slyšel doma. Matriky, které Steriková studovala a zveřejnila ve svých knihách obsahují všechna jména exulantů, kteří přišli do Minitonas.

Můj dědeček vypravoval, že Markova rodina přešla koncem 17. století hranice do Pruska. Pravděpodobně většina bratří, kteří se nakonec dostali do Kanady, odcházela z Čech za doby Karla VI., který v roce 1717 vydal několik patentů proti „jinověrcům“. Znovu začala doba těžkého pronásledování Českých bratří a historické dokumenty přesně popisují těžké okolnosti, za nichž opouštěli vlast. Zbaveni svých majetků, zcela ochuzeni, odcházeli neradi do ciziny. Dostali azyl v Německu, kde se snažili začít nový život.

40 ZÁPAS O DUŠI

Z Německa se postupně přesouvali dál na východ ze dvou příčin. V Německu nebyl dostatek zemědělské půdy, ani možnost uplatnění řemesla a z německé strany byl velký tlak, aby Češi s Němci splynuli. Mým předkům šlo především o zachování víry a jazyka s tím, že se jednou vrátí domů. Když Němci požadovali, aby v českých školách vyučovali němečtí učitelé, když jim vnucovali luterské kazatele, rodiny byly připraveny odejít hledat náboženskou svobodu a úrodnější půdu. V té době nebyl v Německu ani dostatek jiné práce pro mladé lidi. Proto odcházeli do Polska, aby našli prostor pro své uplatnění. V r. 1803 bratři, kteří přišli z Německa, založili osadu Zelow. Minulý červen se sjeli potomci exulantů z celého světa, aby oslavili 200 let trvání Zelowa.

Zdá se, že naše rodina žila v Německu asi 100 let, než se přestěhovala do Zelowa. Život v Zelově byl těžký. Dědeček vyprávěl, že měli v chalupě rozestavené katcovské stavy, kde společně s rodiči pracovalo sedm sester. I při takové námaze měli sotva co na sebe a na stůl. Proto se počátkem 20. století začali stěhovat do Ruska na Volyň, kde jim byla nabídnuta možnost hospodaření.

Babička, rozená Neswarbová vyprávěla, jak její otec ještě s jedním bratrem jeli jako delegace do Petrohradu, kde měli předat carovi žádost o přidělení půdy. Byli předem ohlášení, ale když přijeli, car v paláci nebyl. Měli štěstí, protože jim domácí dvora poradili, aby šli do parku, kde je carevna na vyjízděce a žádost předali jí. Před klečícími rolníky zastavil kočár s carevnou a dědeček Neswarba do ruky v jemné rukavici, která byla z okénku kočáru nastavena, vložil žádost. Následovalo napjaté očekávání. Za nedlouho dostali čeští rolníci půdu, o kterou cara požádali. Krátce na to začalo stěhování ze Zelowa na Volyň.

Babička vyprávěla, jak všechno naložili do vozů a jeli celý den i celou

noc. Na noc se neodvažovali zastavit, protože se báli, že by mohli být přepadeni a okradeni. Děti spaly ve vozech na pytlích s obilím. Ráno, když zastavili, poznali, že se k nim lupiči skutečně přiblížili, protože pytle, na nichž spaly děti, byly rozřezané. Lupiči hledali zlato a šperky, ale spícím dětem neublížili.

Na Volyňi žili moji prarodiče v české vesnici Michalovka. Půda byla dobrá, ale pokrytá lesy velkých stromů, které měly tvrdé dřevo a jejich zpracování vyžadovalo obrovskou námahu, než byla připravena k zasetí úrody. V tu dobu bylo v lesích množství divoké zvěře. Babička vyprávěla, jak se jednoho rána rozštěkali psi. Děti stály u oken a dívaly se, jak kolem stavení krouží smečka vlků. Na Volyňi se žilo lépe. Půda byla úrodná a česká řeč, české bohoslužby se konaly bez jakýchkoliv překážek. V mnoha rodinách však žila stálá touha vrátit se jednou do vlasti. Proto, když vznikla Československá republika a vláda pozvala exulanty domů, dědeček neváhal a spolu s dalšími rodinami, bylo jich asi osm, se rozhodli k návratu. V naší rodině zavládlo obrovské nadšení. Po několika stoletích v cizině se exulanti mohli vrátit do země svých otců. V roce 1923 objednali vlak, na ten naložili vše co měli, dobytek a koně, stroje i obilí a vyjeli k českým hranicím. Byli prvními exulanty, kteří se z Michalovky vraceli domů. Pár kilometrů po překročení hranice se jedné rodině narodil synek, první exulant narozený v Československu.

Markovi se usadili v Zábřehu na Moravě. Tam je čekalo milé přijetí a uvítání představitelů města i Bratrské církve. Většina rodin se usadila na starém panském dvoře. Poblíž města nakoupili pozemky a začali hospodařit. Děti začaly chodit do českých škol. Můj tatínek začal chodit do Sokola. S velkým nadšením se zapojili do života mladého státu. Všichni moji příbuzní vzpomínali na to období jako na skutečně zlatou dobu. Československá republika vedená prezidentem T.G. Ma-

sarykem se stala jejich vysněným domovem. Všichni byli přesvědčeni, že se naplnilo prorocství J.A. Komenského o tom, že se vláda vrátí do českých rukou. V tomto nadšení žila rodina dalších 12 let.

V roce 1935, když už rodina zcela splýnula s životem v Československu, začal můj dědeček Josef tušit, že se nad obzorem stahují mračna, která se k malé zemi nebezpečně blíží. Poslouchal rozhlas a když slyšel Hitlera, byl si jistý, že zanedlouho vypukne nová bouře. Hrozně jej překvapilo, když byl můj otec povolán do vojska. Moje matka byla v té době těhotná. Na cestě jsem byl já. Jednoho dne dědeček oznámil celé rodině, že se budeme všichni stěhovat do Kanady, kde žila jeho sestra. Sliboval, že už nikdy nedovolí, aby jeho rodina prošla hrůzami dalších válek. On sám byl za první války legionářem a dobře věděl, co válka znamená.

Rodina byla tímto rozhodnutím zcela zdrčena. Babička s pláčem prosila, odporovala, ale dědeček, s podporou mého otce, se od svého předsevzetí nedal odradit. Bylo nutné okamžitě jednat s vojenskou kanceláří, aby můj otec nemusel narukovat. Měli přítele, agenta, který se postaral o to, aby bylo vystěhování možné. Jakmile se dědovi podařilo dostat syna z armády, začal jednat s kanadskými úřady o emigraci. Největší překážkou se stala moje matka. Ta byla v sedmém měsíci těhotenství. Normálně na loď těhotné ženy nebrali, ale když šla po nástupním můstku, nikdo si jí nevšiml.

Loučení s příbuznými a přáteli v Zábřehu nebylo lehké. Nejstarší z dětí, moje teta Věra, už měla vážnou známost. Musela se rozhodovat mezi rodinou a životem v Zábřehu. Odjela s rodinou a v Kanadě si už nikoho nenašla a zůstala svobodná. Ani pro rozhodného dědečka nebyl odchod lehký. Rodina pozorovala jak šel do chlěva, aby se rozloučil se svými milovanými koňmi.

A tak se stalo, že v červnu roku 1935 se Markova rodina objevila ve středu Kanady, na hospodářství sestry mého dědečka. Já jsem se krátce na to narodil. Už ten podzim dědeček a můj otec koupili pozemky. Táta mi pak vyprávěl, že měl pocit absolutního bezpečí a blaženosti ze svobody, když se poprvé procházel hospodářstvím a divokým lesem. Ale babičky z obou stran chodily do kanadského pralesa a vzpomínaly na starou vlast a často plakaly. Babička říkala „posadily jsme se na klády a řvaly na celé kolo“. Mužové buďovali hospodářství a rodina se pomalu začínala cítit jako doma.

Dědeček však na starou vlast nezapomněl. V roce 1945 nařídil nejmladšímu synovi, který byl stíhačem v československém zahraničním letectvu, aby se po válce podíval po nějakém pozemku v Československu. Strýc se zúčastnil slavnostního průvodu Prahou a pak se zajímal o to, zda by šlo něco koupit. Ale z tamní atmosféry neměl dobrý dojem. Přijel domů a řekl dědovi, že se nikam stěhovat nebudeme, prý to tam po válce nevypadá dobře. Zkrátka nebyla to ta Československá republika, kterou v roce 1935 opouštěli.

Moje tety, obě svobodné, měly na podzim roku 1947 zabalená zavazadla a večer se loučily s rodinou. Byly připraveny odjet do Československa, kde měly nastoupit jako pomocnice při výchově dětí v sirotčinci. Když jsme byli všichni pohromadě, zazvonil telefon a přišla špatná zpráva. Bylo jim řečeno, ať nikam nejedou. Prý se chystá něco politického a nebylo by moudré se právě teď stěhovat zpět. Krátce na to vznikla železná opona. Pak už se dlouhou dobu nikdo z rodiny do vlasti nepodíval. Po dalších 40 letech konečně přišla doba, kdy jsme se my, potomci našich dědů, mohli podívat na delší dobu do země našich předků.

Měli jsme několik příležitostí jít po stopách naší minulosti. Jeden lednový poodečer jsme šli po Václaváku, přes Staroměstské náměstí, po Karlově ulici

42 ZÁPAS O DUŠI

směrem ke Karlovu mostu. Když jsme se přiblížili k mostu, objevily se před námi Hradčany kouzelně osvětlené slabými paprsky zimního slunce. Vzpomněli jsme si na České bratry, kteří právě tudy šli, když měli audienci s arcibiskupem Rokycanou, aby byli přijati králem Jiřím pro svoji odlišnou a odvážnou víru.

O týden později jsme navštívili Národní muzeum. Je to impozantní budova a průvodce nás poslal nejdříve do Panteonu. Tam jsme procházeli kolem nejslavnějších postav českých dějin. Nakonec jsme přišli k sochám velikánů české historie, kteří mají velmi blízko k našim srdcím: mistr Jan Hus, J.A. Komenský a T.G. Masaryk. Když jsme před nimi stáli, cítili jsme hlubokou úctu a vděčnost za to, co přinesli do života našich předků a našich životů.

Mají nám co říci ještě dnes? Nebo patří jen do panteonu? Žijeme v 21. století a to vše už bylo dávno. To, že velké osobnosti mají vliv na vývoj národa, historie opakovaně potvrzuje. Ale co nám řeknou osobně, mají ještě co říci českému národu? Mám za to, že ano. Nejde jen o svobodu, demokracii a volný trh. Jde o mnohem více. Víme, jak žalostně dopadá situace v některých zemích, kde sice svoboda je, ale občané nevědí, co mají se svobodou dělat. Svoboda bez mravnosti a odpovědnosti přináší národu mnohé problémy.

To, co měl Hus, Komenský a Masaryk, podobně jako řada mnohých Čechů, byla jejich víra. Za železnou oponou vznikl systém, který vystupovat tvrdě proti náboženské víře a víru v Boha považoval ze nepřátelský postoj vůči státu. Velikáni českých dějin považovali víru v Boha za nejdůležitější podstatu člověka. Hus hájil pravdu Bible jako to, co člověka osvobozuje. Masaryk řekl: „Ježíš, ne César“. Neviděl budoucnost národa jen v osvicené politice, ale ve víře. Přesněji řečeno, byla to víra v Pána Ježíše Krista, která pro ně byla předpokladem pro budování zdravé a

svobodné společnosti. Mám za to, že pro nás platí stejný princip i dnes. Víra vede člověka tak, aby hledal své zakotvení v něčem vyšším, než je člověk sám. Víra v Krista umožňuje vnitřní proměnu člověka. Víra v Boha dává příležitost vzniku nového člověka, který dovede milovat, odpouštět, sloužit, který nikdy nezklame, nepodvádí, nelže a nezradí. Tato životní zkušenost provází naši rodinu po staletí a vřele ji mohu doporučit i vám.

◆ *Moudrost, která je shůry, je ale především čistá, dále pokojná, vlídná, povolná, plná milosrdenství a dobrého ovoce, nestranná a nepokrytecká. (Jakubův 3:17)*

Bez dobrého ovoce víry, bez lásky k bližnímu jsou všechna slova marná:

◆ *Kdybych mluvil v jazycích lidí i andělů, bez lásky je to jen dunění zvonu, řinčení činelů.*

(1 Korintským 13:1)

– Jaroslav Marek, Kanada –

P.S.: Pro zájemce o sborový růst připravujeme studijní manuál Jaroslava Marka vhodný pro zamyšlení, inspiraci a praktické použití pro kazatele, jednotlivce či skupinky. Pokud nevyjde knižně, bude dostupný jako e-kniha.

VAŠE OTÁZKY

✉ *Bratře Pavle, otázka, která mě trápí: je předmanželský sex důchodců, kteří se mají rádi, hřích nebo dokonce smilstvo? Děkuji za odpověď. Pán s Vámi ...*

Milý bratře, odpověď na tuto otázku má obvykle dvě roviny. Ta první, která se týká intimního soužití mimo manželský svazek, střídání sexuálních partnerů, je jasná. Vy jste svoji otázku formuloval jako „*předmanželský sex*“, *důchodců, kteří se mají rádi* – čímž naznačujete, že o manželství uvažují. Pokud je tomu tak, předmanželský nebo mimomanželský sex, zřejmě do kategorie smilstva patří. Ta druhá část

otázky může představovat spíše ekonomickou realitu. Protože existují vdovské a sirotčí důchody, které po uzavření nového manželství pominou, ovdovělí a osamocení důchodci nevstupují do manželství, ale žijí spolu jako druh a družka. Pro nesezdané páry je to schůdnější cesta, jak si zachovat nebo získat další sociální dávky. Současné zákonodárství nepovažuje rodinu za přínos společnosti. Nový návrh, že nevymahatelné výživné na děti bude platit stát, je dalším návodem, jak roli a stabilitu manželství ještě oslabit. Ale to už je o něčem jiném.

Vaší steigerovi

☒ *Dobrý deň. Už dlhšiu dobu premýšľam o tom, či sa môže rozvedená žena či muž znovu zosobášiť. Pritom mám na mysli aj Pánove slova, že manželia sa môžu rozísť len z dôvodu smilstva, ale o opätovnom sobáší nie je reč. Nevieť, ako mám na tuto vec pozerat', nie som „zákonník“, chcem len, aby moje názory formovalo Božie Slovo.*

Všetky teórie, ktoré som doteraz počula, mi nijak na túto otázku neodpovedali, hoci boli perfektne prepracované. Podľa Božieho slova sa znova môže vydat', či oženit' len ten, kto o svojho manžela prišiel smrťou. Inak nie, aspoň tak to chápem z Božieho slova, inak budú nazývaní cudzoložníkmi a tých bude súdiť BOH. Nevieť sa v tom zorientovať, lebo aj u nás v zbere to funguje tak, že ak sa niekto rozvedol v starom živote, ako znovuzrodený kresťan sa môže oženit' či vydat' znova. Podobný problém máme aj v rodine, kde väčšina z rodiny „zháňa“ rozvedenej partnera, povzbudzuje ju k hľadaniu, lebo bola opustená manželom kvôli tehotnej milenke.

Rozumiem, že Boh chce milosrdenstvo, samej žene s dieťaťom je v dnešnej dobe ťažko, ale aj ona sama túži po biblickom vyriešení tejto svojej otázky. Má zostať sama? Musí zostať sama? Preto vás chcem poprosiť

o BIBLICKY pohľad na tento problém. Ďakujem za odpoveď.

– Vaša poslucháčka S. –

Milá poslucháčko, posíláme Vám článek, který byl otištěn v ZODu č. 72. Článek je převzat, je to doktrinální prohlášení Grace Community Church v Los Angeles. I na ten tehdy došla jedna velmi negativní odpověď. Stojí za zamyšlení a prozkoumání na modlitbě. Písmo svaté nikdy jednoznačně neschvaluje rozvod a následný sňatek nejspíše proto, že by člověk tuto možnost zneužil. Nikdo z nás do nitra člověka nevidí a proto je záležitost vstupu do nového manželství tak citlivá a měla by být řešena velmi odpovědně a v Boží bázni. Někdo se rozvede a prokáže, že ani v druhém svazku není schopen žít podle Božího řádu. Pán Ježíš řekl ženě, která byla přistižena při cizoložství:

◆ *Ani já tě neodsuzuji. Jdi a od této chvíle již nehřeš. (Jan 8:11)*

Věřím, že síla a moc tohoto odpuštění provázela tuto ženu až do konce jejího života.

– Steigerovi a Jindra Suchomelová –

NAPSALI JSTE NÁM

☒ *Vážení a milí přátelé, srdečně Vás všechny zdravím a děkuji každému z Vás osobně, že jsem Vás mohl poznat – a poznávat – v minulém roce 2007. Děkuji Bohu i Vám za to, že jsem Vám mohl vstoupit do života a že jste mne přijali podle svého uvážení. Věřím, že jsem pro Vás byl alespoň malou inspirací a povzbuzením k dobrým „věcem“. Jakkoliv byl minulý rok náročný na každodenní úrovni, byl především darem od Boha nám všem, a jako takový byl plný „otevřených dveří“ – příležitostí zasívat a zalévat to dobré ... zasívat slova, rozvíjet talenty a schopnosti, zasívat peníze, úsměv, povzbuzení, pokoj, radost, napomenutí i varování do životů všech těch, na kterých nám záleží, které milujeme a chráníme.*

44 ZÁPAS O DUŠI

Nikdo z nás nepatří sám sobě ... jsme otcové a matky, manželé a manželky, zaměstnavatelé a zaměstnanci, přátelé i kolegové. Není na světě bezvýznamného člověka ... i nejmenší a nejmíce opomíjený člověk, dokonce i ten největší hříšník na světě má stejně jako každý jiný člověk na Zemi cenu Kristovy krve ... v Božích očích nesmírnou. Náprava je tedy možná a je stále otevřená pro každého člověka. Taková je Boží vůle.

Nejen v minulém roce jsem osobně každý den prožíval pravdivost Kristových slov: „Člověk není živ jen chlebem, ale každým slovem vycházejícím z Božích úst.“ Vědomí Boží existence a charakteru, vědomí vlastní hodnoty a hodnoty druhých lidí, vědomí závažnosti a zodpovědnosti za svá slova a činy, vědomí hlubokého smyslu našeho života – každého našeho slova a činu, to vše určovalo a určuje náš život den za dnem na té nejhlubší možné úrovni. Žádný člověk nedokáže žít plným a radostným životem bez (bezpodmínečné – nesobecké – Kristovy) lásky – jejího přijímání a dávání, nedokáže žít bez účelu – jeho poznávání a naplňování ani bez víry – jejího rozvíjení a používání.

V minulém roce se na nás nejednou přivalila vlna strachu a zmatku ... ve světě ovládaném lidským sobectvím a pýchou, touhami těla a očí se budeme se zlem setkávat stále častěji a stále intenzivněji, takový je zákon setí a sklízení ... nejen v dobrém, ale i ve zlém platí: „Co zaseješ, to sklídíš“ a protože nepatříme sami sobě, dotýkají se nás osobně i hříchy druhých lidí, a to se všemi jejich negativními důsledky. Nedostatek spolupráce a úcty – zvláště mezi generacemi – pohodlnost lhostejnosti a průměrnosti k tomuto stavu přispívají maximální možnou měrou od každého z nás. I když ze všech stran zakoušíme souzení, nebýváme zdraceni; býváme bezradní, ale ne zoufalí; býváme pronásledováni, ale ne opuštěni; býváme sráženi, ale nejsme

zničeni. A proto neklesáme na mysl: i když navenek hyneme, vnitřně se den ze dne obnovujeme. Toto naše lehoučké soužení trvá jen chvíli, ale vytváří nám s ničím nesrovnatelné břemeno slávy, jež potrvá věčně. Proto se nedíváme na to, co je vidět, ale na to, co vidět není. Vše viditelné je totiž dočasné, ale neviditelné je věčné.

S tímto povzbuzením z pera apoštola Pavla se s Vámi loučím a přeji Vám v novém roce 2008, abyste dál navazovali nové a hodnotné vztahy, vybírali si pouze to, co Vás buduje a uchovává v lásce, abyste si oškvlili zlo a Inuli neochvějně k dobrému a ze všeho nejvíce Vám všem přeji, abyste na všech svých cestách svobodně a radostně poznávali Lásku veškeré lásky, kterou světu zjevil Ježíš Kristus a která je zároven i smyslem našeho bytí. S úctou a vděčností

Váš Libor V.

✉ Vážení a milí, děkuji za reakci. Váš časopis jsem četl ještě jako náctiletý, když jste změnilí zaměření směrem ke kalvinismu a podobně, nejdřív jsem tyto články také přeskakoval, protože mě nezajímaly. Potom jsem je přečetl zběžně a nechal být. Nakonec jsem se k nim vracel častěji, až jsem zjistil, že tyto výklady jsou nádherně jednoduché a přitom již dosti staré. Postupně jsem je zkoumal a viděl, že Písmo se jeví jasnější a že arminianismus (tehdy jsem to tak nenazýval, popravdě, nevěděl jsem ani, že nějaký jiný výklad existuje, kromě sektářských) je příliš komplikovaný a příliš starozákonní, než abych jej dál zastával. Od té doby jsem se začal zajímat o teologii, vlastně jsem stavěl svůj pohled znovu, proto jsem potřeboval „stavební látku“, odkud čerpat nové poznatky. V současné době mám doma internet, proto je to snazší (viz <http://www.calvinistcorner.com>, <http://www.calvinistgadfly.com> a další). Přesto, když přijde ZOD, těším se nejvíce na ty články, u kterých se musí

přemýšlet:) Já osobně bych nejvíce uvítal tedy články teologické a výkladové, jako již proběhl výklad, nebo spíš náhled na knihu Zjevení. Ty ostatní zatím přeskakují. Taky už nejsem z generace, která plynule rozumí slovensky, proto mě občas zamrzí, že článek, který by mě zajímal, je slovensky, čte se mi obtížně a většinou toho po chvíli nechám. Asi moje chyba... V blízké budoucnosti mám v úmyslu začít vám pravidelně přispívat, přece jen jste moji „teologičti vychovávatelé“ a s těmi se máme dělit o tyto věci. Takže hodně odvahy, pokračujte, vyučujte, těchto pohledů je v ČR dostupných málo. Byla by velká ztráta, kdyby tento časopis snad přestal vycházet. S pozdravem

– Martin Novotný –

☒ Dobrý den, pročítám ZODY a jsem nadšený. V jednom z r.2006(5?) jsem četl, že zašlete i starší čísla pro rozdělení lidem v našem okolí. Samozřejmě zajímavější se o vzdělání a duchovní růst. Takže pokud nabídka platí, prosím o zaslání výtisků, abych umožnil mým přátelům se vzdělat, přiblížit se Bohu. Díky,

– Skácel Petr –

Poznámka redakce: Ano, tato nabídka platí stále.

☒ Vážení a milí, ani nevíte, jaké jsem prožil „pohlazení po duši“ vašim ZOD č. 94, za jehož zaslání děkuji. Jako katolík jsem se narodil a jako katolík chci také zemřít, nemíním „emigrovat“. Ovšem, odmítám dogmata, poněvadž nemají oporu v Bibli. Všechny denominace stavím na stejnou úroveň, Odmítám „samospasitelnost“ jedné denominace. Vždyť náš Pán založil jednu církev! Co na tom, že máme na některé věci odlišný názor. Rozhodující je: „Kdo věří ve mne, má život věčný.“

Nenechte se odradit různými výpady vůči Vám. Ať Vám Pán dá hodně sil a žehná Vaši práci.

– Alois N., Týnec nad Sázavou –

☒ Vážení a milí, jsem již delší čas čtenářkou ZODU. Pocházím z křesťanské rodiny, jejíž kořeny sahají hluboko, ale já sama jsem začala Boha hledat asi před 14 lety. Byla jsem pozvána na evangelizační večer s P. Vaďurou a jako tenkrát vidím verš: „A jako každý jednou umírá a potom bude soud. (Žd 9:27).“ A všechno, co jsem tenkrát slyšela, jsem doslova hitala. Tenkrát jsem poprvé cítila radost a jistotu spasení. A potom mi přišel do ruky váš ZOD a zaujal mě verš Jr 33:3: „Volej ke mně a já ti odpovím. Oznamím ti veliké a tajemné věci, které neznáš.“ Bibli jsem četla od malička, dá se říci, že ji trochu znám a říkala jsem si – no co tam asi může být tak velkého a tajemného, co bych ještě neznala. Tak když je tam napsáno – VOLEJ KE MNĚ – tak jsem si klekla a volala k Bohu, ať mně ty tajemné a veliké věci ukáže. Že je chci poznat. A mohu Vám říct, že ke mně Boží slovo začalo tak silně promlouvat, že vlastně žasnou dodnes nad Boží mocí, velikostí, moudrostí, nad tím, jak Boží slovo není zastaralé ani po letech, naopak vidím zřetelně jeho aktuálnost, dodává mi sílu ke zvládnutí každodenních prací i problémů.

Některé Vaše články se mi zdají moc složité pro lidi bez teologického vzdělání. Stane se, že je nedočtu s vědomím, že jistě promluví k jiným lidem, kteří dané tématice více rozumí. Nejvíce mě zaujmou články s pohledem do dnešní doby propojené s Božím slovem. Jak je velmi zapotřebí držet se něčeho pevného, lépe přepevného, co nezradí, ukáže směr – jak jít dál. Čestně, v pravdě, v důvěře – žel tak často proti proudu, ještě hůře proti názorům těch, které nejvíce milujeme, t.j. členů své rodiny.

Doslova mohu potvrdit, že jako musím jíst potravu, abych nezemřela, tak musím denně sytit svou duši čtením Božího slova, abych naplněna klidem, láskou a odvahou, mohla se pustit do každodenních povinností, po

46 ZÁPAS O DUŠI

boku nevěřícího manžela i dcer, které sice tvrdí, že v Boha věří, ale žijí stylem života dnešních moderních mladých lidí, kdy se Bůh jaksi do úspěchaného žítí nevejde. A jak se na toto dívá Bůh, snadno poznáme, úplně postačí znát desatero. Děším se toho, aby nezahynuly, uvědomuji si a cítím svoji bezmoc a to mě tak snadno sráží na kolena a nutí stále více znásobovat své prosby za své blízké, kterých je vlastně čím dál více. A to vlastně posiluje moji závislost na Bohu, tím více Ho potřebuji, tím více si připomínám Boží zaslíbení a stavím na nich. Vždyť Bůh je úplně nade vším, vlastně i nad tou svobodou, co dal člověku. Tak to čtu v Bibli Jan 6:44 – „Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřítáhne Otec, který mne poslal; a já ho vzkrším v poslední den.“ Nebo Řím. 9:16 – „Nezáleží tedy na tom, kdo chce, ani na tom, kdo běží, ale na Bohu, který se smilovává.“ Tak Ho stále prosím – a věřím – a žiji dál – a učím se trpělivosti, pokoře a vytrvalosti.

– Věra J., Nejdek –

✉ Milí, Včera sa mi dostalo do rúk nove číslo ZODu. A z veľkou radosťou som si prečítal článok: „Proč nepřijímat finanční podporu od státu.“ Možno si nepamätáte, ale v minulosti som požiadal práve Váš časopis o uverejnenie článku s touto tematikou, kde som citoval rovnaké pasáže s Písma ako používate vy. Som Vám vďačný hoci po dlhšom čase, ale napokon ste sa nebáli zabreduť do tejto chúlостivej témy. Súhlasím s tým, že statne peniaze narobili v cirkvi veľa zlého. Cirkev spohodlnela, pracovníci si zvykli na svoj stály príjem a štátne „valorizácie“ a čo je najhoršie odporuje to Písmu a nášmu svedectvu evanjelia. Ľudia sú znechutení, že s ich dani sa platí Cirkev, ktorá by sama mala podporovať charitu a nie brať to, čo by sa mohlo vynaložiť napríklad na detské domovy, siroty a nevyliciteľne chorých. Kazateľa a farári predsa nie sú zamestnanca-

mi štátu ale Kristovho večného tela ... Tento problém silne vnímam aj v našich zboroch v Cirkvi Bratskej, ktorú to veľmi duchovne poznačilo. Za celý čas sa nedokázala zrieknuť tejto podpory ba dokonca sa s tým úplne uspokojila. S tichosťou závidím spoločenským, ktoré neparazitujú na peniazoch neveriacich ba dokonca pozorujem ich rast a Božie požehnanie. Nech sa každý predstavený cirkvi zamyslí nad tým, či treba sa spoliehať na Boha alebo statne príspevky. Ešte raz ďakujem a prajem veľa Božieho Požehnanja.

Netreba sa báť o týchto témach hovoriť aj keď možno väčšina „protestantského sveta“ s tým nebude súhlasiť ... S Božím pozdravom

– Pavol P. z Banskej Bystrice –

✉ Drazí v Kristu, jsem nyní v pracovní neschopnosti, mám tedy více času na čtení a přemýšlení než obvykle. Volný čas jsem využil i na listování staršími čísly Zápasů o duši. Zaměřil jsem se hlavně na pozoruhodnou studii s názvem Je církev naplněním starozákonního Izraele? (Zápas o duši, č. 90). Vedla mne k tomu snaha mít větší přehled v diskutovaných otázkách z oblasti eschatologie a také snaha posoudit, zda pravdě odpovídá dispenzační pohled, nebo spíše pohled novosmluvní teologie. Ve zmíněné studii se autorovi podařilo brilantním způsobem ukázat, že autoři Nového zákona považovali starozákonní prorocství o semeni Abrahámově, zaslíbené zemi a království za naplněná v Kristu. Byla připomenuta důležitá zásada číst Starý zákon novozákonní optikou, a ne naopak. Pročetl jsem i jinou literaturu zabývající se těmito tématy (pozoruhodná je např. kniha „Trůn, Beránek a drak“ od Paula Spilsbury – výklad knihy Zjevení, vydal Návrat domů v roce 2005). Výsledkem je, že teologie nové smlouvy je mi stále sympatičtější. Zároveň jsem ale pevně přesvědčen, že rozdíl v chápání eschatologie by křesťany neměly roz-

dělovat, pokud není opuštěn základní rámeček toho, o čem Bible v této oblasti hovoří zcela jasně, totiž Kristův druhý příchod, vzkříšení těla věřících při druhém Kristově příchodu a jistota blížícího se dne Božího soudu skrze Krista. Velice děkuji za službu, kterou vydáváním Zápasu o duši prokazujete Božímu lidu. Ať Vám Bůh žehná.

V Kristu Váš – Luboš J., Volyně –

✉ Milí Steigerovi, posílám příspěvek na vaši adresu jen proto, abych mohla připojit pár řádků a říci vám, jak moc jsem vděčná za váš časopis. Je to pro mne hutné duchovní studium. Škoda, že jste tu ještě nebyli, když jsem byla studentkou. Příští měsíc mi bude 89 let. Ale Bůh má na všechno svůj čas. Přeji Vám požehnané vánoce v kruhu vaší milé rodinky.

– Vaše sestra A.P. –

P.S. Promiňte mi, že písmo již není to co bývalo a také mi utíkají myšlenky.

✉ Vážení a milí, časopis ZOD jsem převzal po mé dceři v roce 1992, která se provdala a odstěhovala. Časopis jsem využíval pro můj duchovní růst i pro výklady na biblických hodinách. S politováním vám oznamuji, že s ohledem na můj pokročilý věk již nemohu aktivně obsah časopisu dále zhodnocovat. Srdečně děkuji Bohu za vaši službu. Těšilo mě, že v časopise zveřejňujete i kritické názory čtenářů. Jak jsou objektivní, má možnost posoudit čtenář sám.

– Antonín J. – Havířov – Suchá

✉ Vážení, Pišem vám s prosbou o info, kde máme poslat finančný příspěvek na vydávání časopisu Zápas o duši – česky, který odobráme. V časopise samotnom nie je zmienka o tom, kam majú odberatelia zo Slovenska posielat peniaze, je tam iba reč o tom, že příspěvkov zo Slovenska je málo (č. 94, str. 51). Presurfovala som internet, tam som tiež nič nenašla o príspevkoch zo

Slovenska pre ZOD. Keď prejdem na HCJB Slovensko, tam sú informácie o slovenskom časopise Zmena a rast, v tomto časopise je tiež číslo účtu v Trenčíne, ktoré sa vzťahuje k tomuto slovenskému časopisu.

Moja otázka je, či pre Slovensko platia modré poštové peňažné poukazy v prospech organizácie L.K. PERMANENT spol. s r. o. v Bratislave? Dostanú sa peniaze poslané na túto adresu vydavateľom ZOD alebo distribútorovi?

✉ Milí, zdravíme a ďakujeme za snahu a ohotu podporiť službu aj u nás. Moja otázka je, či pre Slovensko platia modré poštové peňažné poukazy v prospech organizácie L.K. PERMANENT spol. s r.o. v Bratislave? Dostanú sa peniaze poslané na túto adresu vydavateľom ZOD alebo distribútorovi?

ODPOVĚĎ slovenským čtenářům:

Ano, poslejte příspěvky na L.K. Permanent. ZOD vychází pouze česky a proto jsme změnilí způsob distribuce. L.K. Permanent je pobočkou české distribuční sítě a spravuje vše, co se týká finanční stránky a databáze adres. Časopis pošleme elektronicky do Příbramské tiskárny, dále jde vše automaticky jednou službou. Náklad se rozdělí na českou a slovenskou distribuci. „Zmena a Rást“ (Mikuláš Zavilla) má nadále distribuci ve Staré Turé. Pro upřesnění dodáváme, že „Zápas o duši“ a „Zmena a Rást“ mají samostatné redakce a adresáře. Oba časopisy jsou finančně i personálně oddělené. Občanské sdružení HCJB Radiosieť SK je samostatná organizace s níž nadále úzce spolupracujeme. Mikuláš Zavilla zajišťuje překlady a produkci slovenských pořadů pro rádio Lumen.

V roce 2007 jste přispěli celkem 81.719 Sk. Pokud potřebujete potvrzení o daru, kontaktujte nás a my jej zašleme na vaši adresu. Totéž platí pro české čtenáře

– Váš ZOD –

**Objednávky časopisu, knih, nahrávek a
případné připomínky adresujte na
<zod@hcjb.cz> nebo:**

WORLD
RADIO

Distribuce CZ

**HCJB – ZoD Distribuce
Pavel & Klára Steigerovi
Hošťálkova 1b
169 00 Praha 69 – Břevnov**

**Dobrovolné příspěvky můžete poslat poukázkou
Variabilní symbol je na Vaší etiketě**

Název účtu:

ZOD – HCJB World Radio

Číslo účtu:

KB Praha 1; Pobočka Pohořelec

22

<http://www.hcjb.cz> nebo <http://www.reformace.cz>

**Pokud máte přístup na webové stránky • Sledujte denní zpravodajství
z křesťanského světa • Můžete poslouchat nebo si stáhnout několik
set audio pořadů nejen z produkce HCJB, ale i z produkce TWR •
Přečtěte si všechny ZODy od roku 1989 • Přečtěte si desítky úvah •
Podívejte se na vznikající složku s elektronickými knihami •
Ve složce o Ekvádoru najdete mnoho zajímavostí •
Chystáme pro vás video a další novinky**

**HCJB online vysílání na <<http://www.radio7.cz>>
každé pondělí od 8:30 do 9:00**

**HCJB online vysílání na <<http://www.lumen.sk>>
každou neděli od 10:45 do 11:00**

ZÁPAS O DUŠI © vydává ZOD – Zápas o duši, HCJB – World Radio
Hošťálkova 1b, 169 00 Praha 69

Redaktoři Ing. Pavel a Klára Steigerovi, Hošťálkova 1b, 169 00 Praha 69

Tiskne PBTisk s.r.o., Prokopská 8, 261 01 Příbram VI

Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ !**